

8.
SINIF
LGS

SÖZEL MANTIK
VE
PARAGRAF
SORU KÜTÜPHANESİ

Hedefine Paraf At

VIDEO
ÇÖZÜM

MOBİL
KÜTÜPHANE

AKILLI
TAHTA

PARAGRAFTA ANLAM VE YAPI

KONU

1.

Tüm dünyayı saran koronavirüs krizi, okulun sağladığı fiziksel alanın önemini yanı sıra eğitimin gerçekleştiği tek yerin okul olmadığı gerçeğini de gün yüzüne çıkardı. Eğitim sistemleri bu krize uzaktan eğitim ile acil durum müdahalesinde bulunurken aslında bir yandan da sistemin iyileşmesi, esnekliği ve yeniden yapılandırılması için geleceğe dönük tohumlar atıldı. Bugün uzaktan eğitim ile öğrencilerin okul dışında da öğrenmelerini sağlamak ve sürdürmek için alınan kararlar ve yapılan yatırımların öğrenmenin gerçekleştiği mekân ve zamanı okulda ve okul dışında olmak üzere harmanlayacağı "yeni bir normal" oluşturması bekleniyor. Dolayısıyla ülkeler yeni bir kriz ihtimaline karşı hazırlıklı olabilmek için eğitimin her zaman her yerde olabilmesi esnekliğini de göz önünde bulundurarak yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimi harmanlayan karma öğrenme modelleri üzerinde durmaya başladı.

Buna göre,

- I. Okul içi ve okul dışı öğrenme modelleri
- II. Salgın hastalık nedeniyle eğitimde meydana gelen değişimler
- III. Uzaktan eğitimin olumlu ve olumsuz etkileri
- IV. Virüs salgınından dolayı eğitimde yaşanan olumsuzluklar

ifadelerinden hangisi metnin konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. * Çocuklara yönelik öyküler

* YKS tercih işlemleriyle ilgili bazı kurallar

* İnsanlara iyiliği, doğruluğu anlatan kitaplara duyulan gereksinim

* Mitomani hastalığının özellikleri

Aşağıdaki metinlerden hangisi bu konulardan biriyle yazılmamıştır?

- A) Çocuklarımıza hatta yalnız çocuklarımıza değil, her seviyedeki halkımıza vazife duygusunu, daha çok çalışarak refahını arttırmayı, kendisine olduğu kadar etrafına da faydalı olmayı, güçlüklerden yılmamayı anlatan yayınlar ne kadar az! Bunların dışında kişinin ailesine bağlı olmasını, şefkati, doğruluğu, adaleti, başkalarına iyilik etmeyi, insan olarak manevi değerler kazanmayı, kısaca iyi ve faziletli bir insan olmayı aşıl原因 kitaplarımızın kitapçılarda daha fazla sayıda olması gerekmez mi?
- B) Tercih yapacak adayların Yükseköğretim Programlarının Koşul ve Açıklamaları Bölümü'nü dikkatle incelemeleri, tercihlerini bu kılavuz bilgilerine göre yapmaları gerekiyor. Adaylar, ÖSYM'nin <https://ais.osym.gov.tr> internet adresindeki açıklamalar doğrultusunda tercih işlemlerini tamamlamalıdır. Tercih işlemi, ekrandaki uyarılara göre sonlandırılmalıdır. Başvuru merkezlerinden tercih işlemi yapılmayacaktır. ÖSYM'ye posta yoluyla gönderilen veya elden verilen tercih listeleri geçerli olmayacaktır.
- C) Binlerce yıllık öykücülük geçmişimizde insanlık olarak milyonlarca farklı öykü yazmışız. Bu öykülerin bazılarının yüzüne bakan olmamış. Bazıları ise kuşaklar boyu milyonlar tarafından kucaklanmış. Aynı öykü, ateş başında anlatılmış, destan olmuş, roman olmuş, çizgi roman olmuş, film olmuş, dizi olmuş, bir daha film ve dizi olmuş, yetmemiş gece rüyalara girmiş. Nasıl olmuş bu? İnsan hiç merak etmez mi öykünün aldığı edebiyat yolunu?
- D) Halk arasında yalan söyleme hastalığı olarak bilinen mitomani, psikolojik bir hastalıktır. Mitomani hastaları yalan söylediklerinin farkında değildirler. Onların sahip olduğu düşünce tarzlarına "büyüsel düşünce" denir. Hayal gücüyle ürettikleri düşüncelerin gerçekliğine inanırlar. Çocuklarda normal karşılanan bu durum yetişkinler için bir rahatsızlık belirtisidir. Normal insanlar yalan söylediklerinde utanç ve suçluluk duyabilirler ancak mitomanilerde böyle bir durum yoktur.

KONU

3.

SOLUNUM YOLU ENFEKSİYONLARI VE YENİ KORONAVİRÜS (2019-nCoV) ÖKSÜRME VE HAPŞIRMA YOLUYLA ORTAMA SAÇILAN DAMLACIKLARIN SOLUNMASI İLE BULAŞIR.

Kirli ellerle ağız, burun ve gözlere temas etmemek

Elleri sık sık su ve sabunla yıkamak

HASTALIĞA YAKALANMA RİSKİNİ AZALTIR.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAĞLIK BAKANLIĞI

saglik.gov.tr

/SaglikBakanligi

Bu görseldeki konu dikkate alınarak bir yazı kaleme alınmak istense bu yazı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Merkezi İngiltere'nin Cambridge kentinde olan ilaç firması, yeni tip koronavirüse (Covid-19) karşı potansiyel antikor tedavisinde ilk faz çalışmalarına başladığını duyurdu. Şirketin tedavi edici ve önleyici özelliğe sahip olduğunu belirttiği "AZD7442"nin birinci faz çalışması kapsamında insanlı deneylere başlandığı bilgisinin altı çizildi. Bu kapsamda söz konusu aşı, İngiltere'de yaşları 18 ila 55 arasında değişen 48 sağlıklı gönüllü üzerinde denenecek.
- B) Halkımızın koronavirüs salgınıyla mücadelede belli bir bilinç yakalaması çok önemli. Tabii ki bıkkınlık, yılgınlık var. Bu bıkkınlık sağlık personeline de var, bunun bilinmesi gerekiyor. Ancak ne olursa olsun bu süreç geçinceye kadar sağlıkçılar olarak aynı konsantrasyonla çalışacağız. Vatandaşlarımızın da gerekli olmadıkça hastaneye gelişi ertelemesi bizim için çok önemli. Bu sürecin ne zaman biteceği belli değil. Bundan sonrası halkımızın kurallara ne kadar uyacağına bağlı.
- C) Öğrenciler yaklaşık 6 aylık bir sürenin ardından yeniden okullarına kavuşacak olmanın heyecanını yaşarken İstanbul'daki okullarda yeni tip koronavirüs tedbirleri kapsamında hummalı hazırlık çalışmaları yürütülüyor. Okul binasının giriş kapısında bulunan hijyen paspasında ayakkabılarını temizleyerek içeri giren öğrencilere, maskelerini çıkarıp ellerini dezenfekte etmelerinin ardından yeni maske verilecek. Her öğrencinin oturacağı sırada ismi yazılacak, öğrenciler sadece kendi sıralarına oturabilecek.
- D) Koronavirüsün, solunum yolu mukozalarını sevdiği için insandan insana damlacık yoluyla ve doğrudan temas ile geçebildiği bilinmektedir. Öte yandan öksürük gibi yollarla yüzeylere yayılabilecek solunum damlacıklarının da bir süre bulaşıcılık özelliği taşıdığı anlaşılmıştır. Bunu önlemek için herkesin kirlilik taşıyan yüzeylerden kaçınması ve suya sabuna dokunması gerekiyor. Yani ellerimizi sık sık ve doğru bir şekilde yıkamalıyız. Vücudumuzun görünür yüzeylerini de benzer şekilde temizleyerek bulaşma riskini azaltabiliriz.

KONU

1. Parçada üzerinde durulan, hakkında söz söylenen kavrama "konu" denir. Konu, bir yazının temelini oluşturan duygu, düşünce, durum veya olaydır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki metinlerden hangisinin konusu diğerlerinden farklıdır?

A)

Karikatür, didaktik bir sistemdir. Elinde bulundurduğu tüm kitle iletişim araçlarıyla teknolojik toplum, trafik düzeninden bir buzdolabı tanıtmaya kadar en basit şeyleri bile öğretmek açısından karikatürün bu rolünü keşfetmiştir. Bu anlamda karikatür, gülmeceli çizgi öyküyle birleşebilir ve herhangi bir konuda öğrencilere, topluma bilgi verme amacına hizmet edebilir.

B)

Eğitimde, grafik öğelerin kullanılmasının çok önemli olduğu herkesçe kabul edilmektedir. Ancak bugüne kadar eğitimde görsel grafik öğelerden biri olan karikatürden yeteri kadar yararlanılmamıştır. Hiçbir araç, karikatür kadar öğretimi ilginç kılmaz. Özellikle geleneksel mizah anlayışı ülkemizde toplumun mizaha yatkınlığından, onların günlük yaşamına giren karikatürden yararlanmamak büyük eksikliklerdir.

C)

Şu anda ülkemizde en yaygın sanatlardan biri karikatürdür. Bugün karikatür, kendisini daha da geliştirmiş, her yerde takip edilen, beğenilen bir sanat alanına dönüşmüştür. Hemen hemen her konuda karikatür çizilebilir. Ancak yaygın olarak siyasi, sosyal ve spor gibi alanlardan esinlenerek oluşturulan karikatürler daha çok ilgi görmektedir. Birçok insan çizdiği karikatürleri sergilemektedir.

D)

Öğrenciler için, en azından çocukla iletişim kurmada mizahsal yaklaşımın çekiciliğinden söz edilebilir. Karikatürle iletişim kurmak, karmaşık olmayan kolay bir iletişimdir. Dikkat çekicidir, şaşırtıcıdır, akılda kalan bir yanı olacaktır. Karikatürün sıcaklığı, sevimliliği, gülmenin ve gülümsemenin verdiği rahatlık ve gevşemeden yararlanarak istenilen mesajı öğrencinin belleğine yerleştirmek çok kolaydır.

2. Süpersonik uçaklar, yolcu uçaklarından çok daha hızlı gitmektedir. Ses hızını 6 kata kadar aşabilen bu uçaklarda hızın yanında ses patlamaları, büyük bir dezavantajdır. Uçak ses hızına yaklaştıkça uçağın önünde ve arkasında basınç dalgaları oluşmaktadır. Uçağın hızı arttıkça basınç dalgaları birbirlerinin yolundan yeterince hızlı çıkamaz ve yığılma meydana gelir. Ses bariyerindeki dalgalar, uçağın önünde ve arkasında tek bir büyük şok dalgası oluşturarak kendine özgü "bum" sesi çıkarır. Uçak sestten daha hızlı uçtuğu için uçaktaki insanlar bu sesi duymaz ancak uçuş güzergâhındaki herkes duymakta ve bundan rahatsız olmaktadır.

Bu metnin bütününde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Süpersonik uçakların olumlu ve olumsuz yönlerinden
C) Süpersonik uçakların sestten ne kadar hızlı olduğundan

- B) Süpersonik uçuş sırasında yolcuların konforundan
D) Süpersonik uçuşun gökyüzü üzerindeki etkilerinden

KONU

3.

I. Halide Edip'in bazı eserlerinde işlediği konular

1983'de mensur şiir ve hikâyeler yayımlamaya başlayan Halide Edip Adıvar'ın, roman, makale, eleştiri, şiir ve tiyatro gibi edebiyat türlerinde de kitapları vardır. Harap Mabettler'de mensur şiirleri ile aşk ve kadın konularını işlediği hikâyeleri toplanmıştır. Dağa Çıkan Kurt, Onun İstiklal Savaşı sırasında Anadolu'da düşmanla çarpışan insanlarımızı anlattığı hikâye ve diğer bazı yazılarını bir araya getirdiği ikinci hikâye kitabıdır.

III. Şiirde sözcüklerin ses ve anlam özellikleri

Şiirde her şeyden önce önemli olan kelimenin anlamı değil, cümledeki söyleniş değeridir. Şairin amacı, her kelimenin cümledeki yerini öteki kelimelerle ilgilerinden, gizemli birleşmelerinden doğacak tatlı, gizli, uyarı ya da sert sese göre belirlemektir. Çeşit çeşit kelime ahenklerini, mısranın genel gidişine uydurarak dalgalı ve akıcı, ağır ya da hızlı duygulara; kelimelerin anlamı üstünde, mısranın ahengine uygun, sınırsız ve etkili bir anlatım bulmaktır.

II. İklim değişiminin salgın hastalıklara etkisi

İsveç'te yapılan araştırmaya göre, iklim değişikliği, uyku durumundaki virüsleri harekete geçirerek yeni salgınlara neden olabilir. Mikroorganizmalar doğada donmuş alanlarda çok uzun süre yaşayabilir. Donmuş alanların çözülmesiyle organik maddeler ve binlerce yıldır uyku hâlinde olan mikroorganizmalar yüze taşınır. Dünyamızın gündeminden düşmeyen iklim değişikliği, bu virüsleri harekete geçirerek yeni salgınlara neden olabilir.

IV. Kültürün toplum üzerindeki etkisi

Dünya binlerce çiçekten oluşmuş kültürler bahçesidir. Kültürler her zaman birbirlerini beslemiştir. Her kültür insanlık için bir zenginliktir. Anadolu'nun coğrafyası, bu zenginliği bir şölen gibi yaşatmıştır. Kültürlerin, uygarlıkların birbirlerini beslemesi, günümüzde de sürmektedir. Ancak şimdilerde teknoloji ve hız gibi bazı nedenlerle ülkelerin kültürleri yara almaktadır. İnsanın birçok kültürel değeri yok olurken dünya geriye doğru gitmektedir.

Yukarıda numaralanmış metinlerden hangisinin konusu üstte yanlış verilmiştir?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

4.

Ben bazı yazarlar gibi kurguyu önceden not edip sonunu bilerek yazmıyorum. Kontrol ederek yazanlardan değilim. Bana anlamsız geliyor; bu, heyecanı olmayan bir teknik. Âdeta bir mühendislik. Oysaki edebî metnin temel unsuru heyecandır. Farkında olmadan yazdığın cümlelerin heyecanına kapılırsın, sözcüklere siner o heyecan. Heyecanla yazıp yazmadığın da okur tarafından da hissedilir. Yazarken sisler arasındayım. Temeli, ana ek-seni biliyorum. Bir cehalet ya da cesaretle yazılan ilk cümlelerin ardından hemen ikinci cümle takip ediyor. Ardından üçüncü cümle geliyor ve artık siz yazdığınız ilk cümleyle bağlı kalıyorsunuz, böylece metin giderek kendi kendine geliyor. Ancak tüm bu cümlelerin oluşturduğu müzik, hem kendi içinde hem de genele uygun olmalıdır. Roman yazmak beste de yapmak demektir aynı zamanda.

Bu metinde konuşan yazar, aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Yazarlıkta her şeyden önce okurun ondan istediğini satırlarına yansıtması gerektiğini
- B) Eserlerinde akıl ve mantık yerine metnin kendine yol göstermesine olanak tanıdığını
- C) Eserlerini belli bir plan dahilinde yazmayan kişilerin, onu tamamlamakta güçlük çekeceğini
- D) Yeni bir edebiyat eserine başlamanın yazarlığın en zor kısmı olduğunu

KONU

1. Aşağıdaki metinlerden hangisinin konusu, karşısında yanlış verilmiştir?

	Metin	Konusu
A)	Vücutlarımız bir bakıma çöp yığınlarıdır: tecrübelerimizi orada biriktiririz. Zihnimizin içine atılmış meyve kabukları, ıspanak yaprakları, kahve taveleri ve vitaminlerin çürümüşünden azot, sıcaklık ve çok verimli bir toprak oluşur. Bu verimli topraktan da şiiirlerimiz ve öykülerimiz fıskırır. Fakat bu bir anda olmaz, zaman alır. Düşünmeye devam edin, ta ki bunların bir kısmı verimli toprağa dönüşüncüye kadar.	İnsanın elde edeceği başarılar için çalışması gerektiği
B)	Küresel ısınmanın etkilerini artık günlük hayatımızda da hisseder olduk. Bilim insanlarının çalışmaları ise bu etkilerin her geçen gün daha kötüye gideceğine işaret ediyor. Son araştırmalar, Grönland'daki buzul erimesinin 2019'da 586 milyar ton ile rekor seviyeye ulaştığını gösterdi. Seller, aşırı sıcaklar ve orman yangınları küresel ısınmanın etkilerini giderek artırıyor.	Küresel ısınmanın günlük yaşama etkisi
C)	Bayramlar, bana nedense artık hep geçen günleri, çocukluğumu hatırlatır oldu. Bu hatırlamanın yanı başında duran şey, biraz da hüzündür. Bir vakitler, geçmiş günlerimizde, en yaşlımıza, en görmüş geçirmişlerimize bile bir sevinç ve ümit müjdesi olan bayramlar, şimdi ömrümüzün her yıllık bilançosunda bir avuç mazi hatırasından ve yarım yamalak çocuk neşelerinden başka bir şey göstermiyor bizlere.	Şimdiki bayramların geçmişteki bayramları aratması
D)	İşler istediğiniz gibi gitmiyor olabilir. Olmak istediğiniz nokta ile olduğunuz nokta arasındaki uçurum hızla derinleşiyor olabilir. Ve tüm bunlar olurken "Ama ben ne yapabilirim ki!" diyorsanız o zaman cesaretinizi toplamakla işe başlayabilirsiniz. Aslında bu, o kadar zor olmayabilir. Üstelik cesaret edemediğimiz için kim bilir ne fırsatlar kaçırdığımızı düşünecek olursak hepimizin listesi az çok bu fırsatlarla dolacak galiba.	İnsanın elindeki fırsatları kaçırmamak için daha cesaretli olması gerektiği

2.

Yine yalnız değilim her zamanki gibi
 Bu Uzakdoğu gecesinde yokluğundayım
 Aramızda yirmi beş bin kilometre
 Sen kıştasın ben yazdayım
 Sen bir yarısında dünyanın
 Ben öte yarısında yım
 Yine de bırakmıyor ellerimi yokluğun
 Daha da bir gönlümcenin
 Varlığından bin kat güzel
 Ve en gizlerden konuşurken ellerin

Bu dizelerin teması (asıl konu, ana duygu) aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı yerlerin güzellikleri
 B) Özlem ve kavuşma isteği
 C) Sevgiliye duyulan kırgınlık
 D) Mevsimlerin karşıt özellikleri

KONU

3.

Avrupa merkezli bir veri teknolojisi şirketinin açıkladığı verilere göre dünya genelinde yapay zekâ alanında iş yapmak üzere kurulan şirketlerin sayısında büyük artışlar oldu. Yalnızca bu yılın içinde yapay zekâ alanıyla ilişkili kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 45.27 artışla 210 bine ulaştı. Dünyadaki yapay zekâ şirketleri ve bu alandaki gelişmelere ilişkin öngörüler, piyasa büyüklüğünün 2024 yılında toplam 12.75 milyar dolara ulaşacağını gösteriyor.

Balın faydaları harika lezzetinin ötesine geçer. Vücudumuza güç ve enerji sağlayan büyük bir doğal karbonhidrat kaynağı olan bal, sporcuların performansını, dayanıklılığını artırır. Doğal şekerler, egzersiz sırasında yorgunluğun önlenmesinde önemli bir rol oynar. Baldaki glikoz, vücut tarafından hızlı bir şekilde emilir ve anında bir enerji artışı sağlar. Balın kan şekeri seviyelerinin diğer şeker türlerine kıyasla oldukça sabit kaldığı da bilinmektedir.

Günümüzde dans ve tiyatro gibi görsel sanatlar, yanlış algılanmakta ve estetikten uzak, ne yazık ki gerçekçi bakış açısından da yoksun oyunlar sergilenmektedir. Bunun önüne nasıl geçilebilir? Örneğin insanlar arasındaki sınıf kavramını eleştirmek, oyunumuzun hedef mesajını oluştursun. Bunun için toplumun katmanlaşmasına dair bir oyun metninde eleştirel diyaloglar, monologlar geçebilir. Yergi taşıyan sözler söylenebilir, mizahi kavramlarla süslenmiş replikler kullanılabilir.

Şirketler siber saldırılara karşı neler yapılması gerektiği konusunda ilerleme kaydediyor. Fakat aynı durumun şirket çalışanları üzerinde ilerlediği pek söylenemiyor. Özellikle güçlü parolalar kullanma ve e-postalardaki şüpheli bağlantılara tıklama konusunda sıklıkla hata yapan şirket çalışanları bulunuyor. Saldırıların kurbanı olan bu çalışanlar, şirketlerin birçok verisinin sızdırılmasına da neden olabiliyor. Şirketlerin bu konuda çalışanlarına siber güvenlik eğitimleri vermesi gerekiyor.

- I. Yapay zekâ ile çalışan makineler
- II. Balın insan sağlığı için faydaları
- III. Tiyatroda eğitici ve gerçeklere dayalı oyunlara duyulan ihtiyaç
- IV. Şirket çalışanlarının siber saldırıların konusunda yaptığı hatalar

Numaralı yargılardan hangisi, bu metinlerden herhangi birinin konusunu ifade etmemektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. Çevremde "Cesarete ihtiyacım var." diyen birçok kişi, en azından bir şeyler yapması gerektiğinin farkında ama harekete geçemiyor. Üstelik kaybedecek hiçbir şeylerinin olmadığı alanlarda bile. Hani mevki makam, sağlık, hayati risk doğuracak konular söz konusu olsa anlayacağım. Bildiğiniz profesyonel iş yaşamı, gündelik hayatın işleri veya bunun gibi sıradan konularda harekete geçmek için cesaret gösterememek nedendir diye düşünüp duruyorum birkaç gündür. Özellikle iş hayatında cesaretsizliğin nedenleri nedir ve neden insanlar atmaları gereken adımları bilip de atamazlar? Sanırım cevabı da buldum: öz güven eksikliğinden.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öz güven eksikliğinin kimlerde daha fazla görüldüğü
- B) Başkalarına güvenmeyen insanların hayatta başına gelenler
- C) İnsanın kendine güvenme duygusu olmadığındaki hâli
- D) Hayatta kararsız kalan kişilerin yaşayacağı sıkıntılar

BAŞLIK

1. Paragrafta anlatılanları yansıtan veya özetleyen kelimelere başlık denir. Başlık, bir veya birkaç kelimedenden oluşabilir. Başlık, paragrafın içeriği hakkında bilgi verir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki metinlerden hangisinin başlığı yanlış verilmiştir?

A)

OSMANLI DEVLETİ'NDE KUŞ EVLERİ

Osmanlı mimarisinde 16. yüzyıldan beri örneklerine rastlanan kuş evleri, kuşların korunması ve yuva olarak kullanılması amacıyla tasarlanan yapılardır. Kuş evleri hem evlerin hem de cami, hastane, darülaceze gibi kamusal binaların duvarlarına inşa edilirdi. Kuş evlerinin tarihinin 16. yüzyıldan daha eskiye dayanabileceği de düşünülüyor.

B)

YAPAY ZEKÂNIN EĞİTİMDEKİ YERİ

Yapay zekâ, insan zekâsı kullanılarak yapılan işlerin bilgisayarlar ve algoritmalar aracılığı ile gerçekleştirilmesidir. Yani yapay zekâ teknolojisi, tanımlanan görevleri yerine getirmek için insan zekâsını taklit eden ve topladığı bilgiye göre kendisini yenileyebilen sistem veya makine anlamına gelir. Başka bir ifadeyle, bir bilgisayarın veya bilgisayar kontrolündeki bir robotun çeşitli faaliyetleri zeki canlılara benzer şekilde yerine getirme yeteneğidir.

C)

DOĞADAN İLHAM ALAN ROBOTLAR

Son zamanlarda doğadaki canlıların farklı yeteneklerinden ilham alan robotlar üretiliyor. Bu robotların dış görünüşleri, algılayıcıları, mekanik ve otonom yapıları yani bağımsız hareket edebilmelerini sağlayan sistemleri doğadaki canlıların fiziksel özellikleri ve hareket yetenekleri taklit edilerek tasarlanıyor. Böylece insanlar tarafından yapılması zor ya da tehlikeli olan görevleri robotlar etkili bir şekilde yerine getirebiliyor.

D)

KARACALARIN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

Diğer geyik türlerine göre hayli küçük olan karacalar ortalama olarak 65-75 cm boya ve 18-35 kg kütleye sahiptir. Yazın kırmızımsı kahverengi, kışınsa grimsi kahverengi renkte olurlar. Karacaların gözleri ve kulakları hayli büyüktür. Göz kapaklarında uzun kirpikler vardır. Kulakları ise öne doğru kıvrık ve yukarı kalkıktır. Bacakları ve boyunları ince ve uzundur. Kuyrukları çok küçüktür. Kuyruklarının bağlandığı yerde "ayna" denilen büyük bir beyaz leke bulunur.

2. Tatarların gündelik hayatında peşkir (genellikle pamuk ipliğinden dokunmuş ince havlu) birçok amaçla kullanılmıştır: içecek su kovanını, fırından çıkmış sıcak ekmeği, kurulmuş sofrayı örtmek, evi süslemek için, masa örtüsü, peçete, havlu olarak vb. bunun gibi kullanım her yerde aynı olsa da peşkirin geleneklerle ilgili kullanımında örneğin hediyelik, kız çeyizi, düğün, misafir ağırlama, misafiriğe gitme, yolculuk vb. farklılıklar görülür.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin başlığı olmaya en uygundur?

- A) Tatar Kültüründe Dokumalar
C) Tatarların Millî Havlusu: Peşkir

- B) Peşkir Nasıl Dokunur
D) Tatar Geleneğinde Peşkir

BAŞLIK

3. Nihat Öğretmen, öğrencilerine 8. sınıf Türkçe kitabından bir metin okumuş ve metnin başlığını sınıftaki öğrencilere sormuştur. Nihat Öğretmen'in okuduğu metnin bir bölümü aşağıda verilmiştir.

Doğada, açık alanda, ya tek başımıza ya da grup hâlinde yapılan, çoğunlukla da piknik alanları çevresinde kent ormanı içinde yapılan gezintilerle karıştırılan günümüzün en popüler sportif uğraşısı. Kent yaşamı içinde bunalan bireyin kente yakın veya uzak ayrımı yapmadan kendisini doğanın kucağına atarak soluk aldığı, doğayı gözlemleyerek mevsimsel dönüşüm ve değişimleri de yerinde gözlemleyerek âdeta kendisini yenilediği pazar kaçamaklarıdır, diyebiliriz doğa yürüyüşleri için. Pe-ki, bu yürüyüşler sadece pazar günleri mi yapılır? Tabii ki hayır, uygun zaman ve imkân yaratıldı-ğında her zaman yapılır ancak bu sporun sağlıklı ve daha keyifli bir şekilde yapılabilmesi ve (her ne kadar yok veya düşük dense de) risk unsurunun sıfırlanabilmesi için kendi içinde öncesi ve sonrasıyla uyulması gereken mutlak zorunluluk-ları olduğunu da akıldan çıkartmamak gerek.

Bu bilgiye göre öğrenciler aşağıdaki başlıklardan hangisini söylerse doğru cevabı vermiş olur?

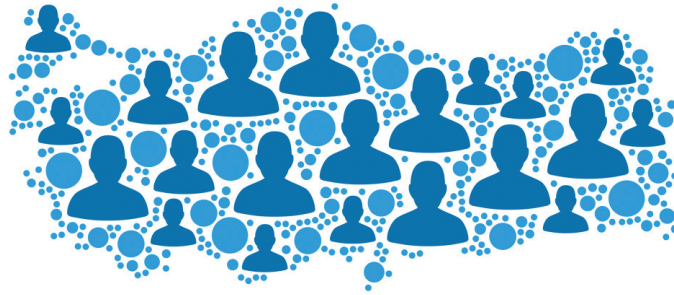
- A) Doğa ve İnsan
B) Doğa Yürüyüşünün Yararları
C) Doğa Yürüyüşü
D) Doğada Yapılan Sporlar

4. Aşağıdaki metinlerden hangisinin başlığı yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Seksen bir kareye bölünmüş bir oyun tahtası ve iki adet oyun taşı ile oynanan koridor oyununun amacı, her iki oyuncunun da tahta üzerindeki oyun taşı olan piyonunu karşı tarafa önce olarak geçirmektir. Her iki tarafta sahip olduğu engel tahtalarını ilerleyen piyonun önüne değişik şekillerde koyarak engellemeler yapabilir, piyonun yolunu farklı yönlere doğru değiştirebilir. Oyunun ismi de bu engel tahtalarının oluşturduğu koridorlardan gelmektedir. İki kişi ile oynanır. Oyuna kura ile başlanır. Kura yöntemi klasik taş-kağıt-makas yöntemi ile yapılır. (Koridor Oyunu Nasıl Oynanır?)
- B) Avusturya'nın başkenti Viyana Avrupa'nın en güzel şehirlerinden biridir. Adı Avusturya İmparatorluğu ile özdeşleşmiş Habsburg Hanedanı'nın çeşitli dönemlerine ait büyük ve görkemli yapıların olduğu, önemli müzeler, bakımlı parklar, temiz, geniş bulvarlara sahip, kültür ve sanat şehridir. Rathaus (Belediye Binası), Votiv Kilisesi, Stephan Dom (Stephan Katedrali) vb. yapılar Viyana'da gezip görülebilecek tarihî mekanlardan birkaçıdır. (Viyana'nın Tarihî ve Doğal Güzellikleri)
- C) Arapça ta'biye kelimesinden türetilen tabya, askeri bir terim olarak "hazırlık, donatma, yığma" anlamına gelmektedir. 19'uncu yüzyılda, Rus ordularının istilasına karşı Kars'ın savunulmasında önemli işlevlere sahip olan tabyalar, 1828'deki Rus saldırısının püskürtülmesi, 1855'teki Kars Zaferi'nin kazanılması ve 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında gerçekleştirilen savunmada önemli rol oynamıştır. (Savaşların Başkahramanı: Tabyalar)
- D) Ören yerinden toplanan tuğlalarla 150-200 yıl önce inşa edilen Harran Kümbet Evleri, kare ya da kareye yakın prizmatik bir temel üzerine bindirme tekniğinde tuğlalardan yapılmıştır. Harcında gül yağı, saman, pişmiş toprak ve yumurta akı kullanılan, mimari yapısı ve malzemeleri sayesinde de yazları serin, kışları sıcak tutma özelliğine sahip evler, aşağıdan yukarıya doğru gittikçe daralmaktadır. (Harran Kümbet Evleri)

BAŞLIK

1.

Nüfus kelimesi, bir ülkede, bir bölgede, belirli bir zamanda yaşayanların oluşturduğu toplam sayıyı ifade eder. Türkiye nüfusu denildiğinde ülkemiz sınırları içerisinde yaşayan kişilerin toplam sayısı belirtilmiş olur. Türkiye nüfusunun en önemli özelliklerinden biri, genç nüfus sayısının hayli fazla olmasıdır. Türkiye nüfusunun dikkat çekici başka bir özelliği ise giderek artan kentleşme oranı, yani nüfusun kırsal alandan şehirlere doğru kaymasıdır. Özellikle son yıllarda il ve ilçe merkezlerindeki nüfus giderek artarken köy ve beldelerdeki nüfusun hızla azaldığı görülmektedir. Ülkemizdeki bu göç, çoğu zaman kırsaldan kentlere ve doğudan batıya şeklinde gerçekleşir ve giderek artık yalnızca köy ve beldelerden şehirlere değil; küçük şehirlerden büyükşehirlerimize doğru göçün de arttığı görülür. Bu göçler, kırsal kesimde yaşayan yaşlı sayısının da artmasına neden olur.

Mehtap'ın bu metnin başlığını "Türkiye Nüfusunun Özellikleri" olarak düşünmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Metinde en çok kullanılan sözcük veya söz gruplarından biri olması
- B) Metinde anlatılanları yansıtması, özetlemesi ve metnin içeriği hakkında bilgi vermesi
- C) Metnin ana düşüncesini ve yardımcı düşüncelerini yansıtması
- D) Metnin hem içeriği hem de üslubu hakkında bilgi içermesi

2. * Pandemi Mimarisi: Yeni Nesil Evler, Ofisler

* Kitap Okumanın Yararları

* Gezgin İbni Batuta Kimdir?

* Uzay Araçlarında Yeni Tasarımlar

Aşağıdaki metinlerden hangisinin başlığı bu söz gruplarından herhangi biri olamaz?

- A) İbni Batuta 14. yüzyılda Anadolu'yu gezip, ünlü seyahatnamesinde ülkemizin o yıllardaki yaşayışı hakkında değerli bilgiler veren, önemli bir gezgindir. İbn Batuta, 1304'te Fas'ta doğmuş; Mısır, Suriye, Arap Yarımadası, Irak, İran, Doğu Afrika, Anadolu, Kuzey Türk illeri, Orta Asya, Hindistan, Çin, Endülüs ve Sudan gibi ülkeleri içine alan gezilerini yapmıştır. Çeyrek yüzyıl süren bu gezilerde gördüğü ülkelerin ileri gelenlerini, âdetlerini, törelerini, yaşayışlarını, yediklerini, içtiklerini, hükümdarların mücadele ve savaşlarını, dinî makamları, dinî kuruluşları bütün incelikleriyle öğrenmeye çalışmış ve bunları anlatmıştır.
- B) Tekerlekli araçlar, Ay'da ve Mars'ta geniş alanlar kaplayan yumuşak topraklı arazilerde ilerlemekte genellikle sorun yaşıyor. Örneğin Mars yüzeyindeki görevi sırasında kuma saplanması NASA'nın Spirit adlı aracının sonu olmuştu. Ancak yeni bir tasarımla gelecekteki görevlerde bu güçlüğün üstesinden gelinebilecek gibi görünüyor. Çünkü bu tasarımlar sayesinde araçlar sadece sert zeminlerde değil, yumuşak zeminlerde de rahatlıkla ilerleyebilecek.
- C) Türkiye'de kitap okuma oranları, bir yıl içinde basılan kitap ve baskı sayıları bazı ülkelerle kıyaslandığında oldukça düşük görünüyor. Bunun nedeni, okuma alışkanlığını genç nesillere kazandıramamamızdır. Çocukların okulda, ailede kitap okumaya teşvik edilmesi, kitap fiyatlarının ucuz olması, genç yazarların, basım evlerinin desteklenmesi gerekir. Ayrıca çocukların seviyesine uygun kitapların görsel açıdan renklendirilmesi de okuma oranının artmasına katkı sağlayacaktır.
- D) Yaşadığımız COVID-19 deneyimi mimariye ve tasarıma zorunlu değişiklikler getirmeye başladı. Mimarlar bu değişikliklerin yeni nesil evleri, ofisleri ve diğer binaları nasıl etkileyebileceğini düşünüyor. Artık mimarlardan ve şehir planlamacılarından her türlü sağlık sorununu göz önünde bulunduran bir dizi büyüleyici tasarımı ve teknolojik yeniliği görmeyi bekleyebiliriz.

BAŞLIK

3. Irmağa giden yol, kasabadan kurtulunca göz alabildiğine uzanan sayısız şeftali bahçeleri arasından geçerdi. Haziran içinde bile taş-
I
kın dere ayaklarının çamurlu, ıslak tuttuğu bu gölgeli yerlerde otlar bütün bir yaz mevsimi yeniden yeniye sürer, kızgın güneş, ağaç-
II III
ların tepelerinde meyveleri pişirirken rutubetli toprakta birbiri arkasına yoncalar fıskırır, çayırlar kabarırdı. Her tarafa taşkın bir şefta-
li kokusunun dolup sindiği durgun sıcak günlerde işsizler takım takım kasabadan inerler, ırmakta yıkandıktan sonra gelip gölgeli çi-
menlerde yatarlardı. Yüksek dallardaki olgun şeftaliler, saplarından kurtularak dolgun, yumuşak bir sesle yerlere, çimenler içine, ya-
IV
tanların üzerine düşercesine yavaş yavaş dökülürdü. Toplamakla biter tükenir şey değildi; ürünün yarısı ağaçlarda kalır; böyle, pi-
şip oldukça teker teker, ağır ağır toprağa düşer, karışır, kaybolurdu.

Bu metinde numaralanmış bölümlerden hangisi bu metnin başlığı olmaya en uygundur?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

4.

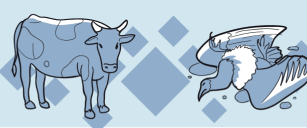
Metaller ve asitlenme tatlı su balıklarına ve karada yaşayan solucan gibi omurgasızlara zarar verdi.

Gemi ve teknelerin yüzeylerini sucul organizmaların verdiği zararlardan korumak için boyalarda kullanılan biyosit (canlıkuran tribütilkalay (tribütilyltin-TBT)) birçok karından bacaklı yumuşakça türünün kısırlaşmasına ve doğadan kaybolmasına neden oldu.

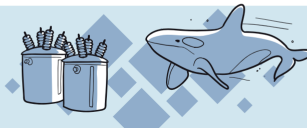
Sığırlarda Diklofenak ilaçlarının yaygın kullanımı, bu hayvanların leşlerini yiyen Asya akbalarının toplu ölümlerine neden oldu. Aynı kimyasalın bazı alabalık türlerine zarar verdiği de tespit edildi.

DDT (dikloro difenil trikloroetan) gibi çok zehirli böcek ilaçlarının kullanımı yurtcu kuş türlerinin popülasyonlarını oldukça azalttı.

Doku ve sütlerinde biriken organik klorlu bileşiklerin (poliklorlanmış bifeniller (PCB)) katil balına popülasyonunun azalmasına neden olduğu bildirildi.

Yukarıdaki görsel Bilim Teknik dergisinden alınmıştır.

Bu görselde anlatılanları en iyi yansıtan söz grubu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kimyasal Maddelerin İnsan Sağlığına Zararları

B) Kimyasal Atıkların Doğaya Etkisi

C) Sentetik Gıdaların Meydana Getirdiği Tehlikeler

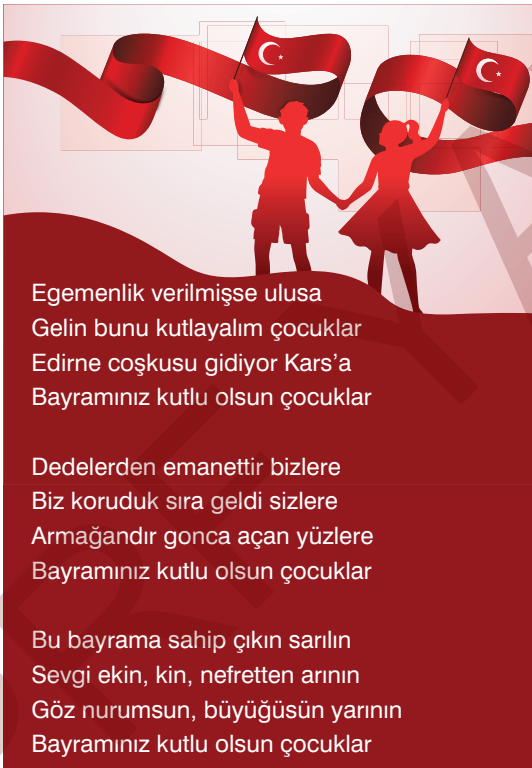
D) Kimyasalların Canlılar Üzerine Etkileri

BAŞLIK

1. Aşağıdaki metinlerden hangisi “Suyumuz, Plastik Çorbasına Dönmesin” başlıklı bir yazıdan alınmıştır?

- A) Su, sağlıklı bir hayatın devamı için canlıların gereksinim duyduğu en önemli doğal kaynaklardan biridir. Yeryüzünün yaklaşık dörtte üçünü ve canlı vücudunun önemli bir kısmını su oluşturur. İnsanlar birçok alanda (temizlik işlerinde, elektrik enerjisinin elde edilmesinde, bahçe ve tarlaların sulanmasında, deniz ulaşımında vb.) sudan yararlanır. Su, içinde yaşayan birçok canlıya da yaşama ortamı sağlar. Burada yaşayan balıkların beslenmemiz açısından önemi büyüktür.
- B) İnsan dışındaki tüm canlılar doğa ile uyum içinde yaşar. Gelişimi ve değişimi doğaya göre şekillenir. Doğanın nimetleri ile beslenir, büyür ve azot döngüsüne dahil olurlar. Fakat insan öyle değil! Isınmak için, ulaşım için, beslenmek için, barınmak için doğanın altını üstüne getirmekte hiçbir sakınca görmeyen insanoğlu, kendi sonunu hazırladığının farkında bile değil!
- C) Sadece Avrupa kıtasında dakikada 190 bin plastik torba tüketiliyor. Bu konuşma süresince sadece Avrupa’da kullanılan plastik poşet sayısı 3 milyon olacaktır. Bunların büyük kısmı geri dönüşüme uğramadığı için denizlerde son bulacaktır. Bu miktar, 100 bin balınaya daha öldürebilecek düzeydedir. Sadece bugünün sonunda ise tüm balinaları okyanuslardan silmeye yetecek kadar plastik torba denizlere ulaşmış olacaktır.
- D) Hava kirliliği; nüfusun artması, kentlerin büyümesi, endüstrinin gelişmesiyle artan oranda ve değişen içerikte etkilerini sürdürmektedir. Lokal bir kaynaktan salınan hava kirleticiler yerel etkiler gösterirken kent merkezlerinde enerji tüketimi, fosil yakıt yanması, motorlu taşıtların artmasıyla hava kalitesinin bozulmasına neden olmaktadır.

2.

Bu şiirin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Cumhuriyet Bayramı
B) 23 Nisan
C) Egemenlik ve Dünya
D) Gençlik ve Spor Bayramı

3.

Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir

Tutuşup kül olan ocaklarından
Şahlanıp köpüren ırmaklarından
Hudutta gaza bayraklarından
Alnına ışıklar vuranlarındır

(Orhan Şaik Gökyay)

Bu şiirin başlığı,

- I. Kahraman Mehmetçik
II. Bu Vatan Kimin
III. Türk Milleti
IV. Vatan Borcu

ifadelerinden hangisidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

BAŞLIK

4. Türkiye’de herkesin adını bildiği Aşık Veysel’in Sivas’ta, herkesin bilmediği bir müzesi var. Bu müze, âşığın gözlerini çiçek hastalığına kurban verdiği, sonra tabiat makamında çalıp söylemeyi öğrendiği Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyünde 1982’de kuruldu. Aşık Veysel sağlığında ismi duyulup kırk vilayeti, köy enstitülerini gezdikten sonra “Ben zaten gözlerimden mahrumum, bütün hislerim kulaklarımda, şehirde o gürültüler kulağımı kapatıyor.” deyip yine aynı köye dönmüş, şimdi müze olan bu evde ölmüştü. 1982 yılından beri zorluklarla da olsa ayakta kalmayı başaran Aşık Veysel Müzesi 2012 yılında nihayet hak ettiği ilgiye kavuşarak uluslararası bir projeye yeniden düzenlendi. Aşık Veysel Müzesinin “Müzeler Arası Kültür İttifakı Projesi” kapsamındaki hibe programı ile pek çok bölümü yenilenmiştir. Mevcut müze binasının hemen bitişiğine 2 katlı yeni bir bina ilave edilmiştir. İki kat olarak yapılan binanın birinci katında Görme Engellilere yönelik çalışmalar sergilenirken ikinci katı bir nevi misafirhane olarak düzenlenmiştir.

Bu parçanın alındığı metnin başlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşık Veysel’in Yaşamı
B) Aşık Veysel ve Şiirleri
C) Aşık Veysel Müzesi
D) Türkiyede’deki Saz Şairleri Müzesi

5. Küçük bir çocuktum, ilkokula yeni başlamıştım, yaz tatilindeydik. Dedemin bir eşeği vardı. Ufak tefek bir eşekçik. Bir gün dedem “Gel, seni gezmeye götüreceğim.” dedi. Nasıl sevindim, bilemezsiniz. Dedemle bir köy çeşmesine gittik. Eşeğe yüklediğimiz dört tanka su doldurduk. Bu tankların ikisi eşeğin sağında, diğer ikisi solundaydı. Ben de eşeğin sırtındaydım. Yükümüzü aldık ve yola koyulduk. Dedem ipi eline aldı ve yürüdü. Epeyce engebeli ve dik, dağlı tepeli bir yola düştük. Eşeğin sırtında olduğum için keyfim gıcırdı. Gerçi epeyce sallanıyordum ama olsun. Zavallı dedem ise soluk soluğa kalmıştı, buna rağmen durmadan dinlenmeden yürüyordu. Gide gide yemyeşil bir vadiye ulaştık. Tarıma elverişli düzlüklerin dışında harnup, zeytin ağaçları ve makiliklerle kaplıydı vadi. “Bu vadiye Voligari derler, en çok kuş yakalanan yerlerden birisidir burası, büyüyünce sen de gelirsin buralara!” dedi dedem.

Bu metnin alındığı hikâyenin konusunu tanıtan kısa ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeytin Ağaçları ve Ben
B) Gençlik Hikâyeleri
C) Dedemin Boz Eşeği
D) Çocukluk Anılarım

6. Hayatımızın katı gerçeğe çarpmadan önceki çocukluk, ilk gençlik dönemlerinde, düş gücümüzün ikirciklenmeyi tanımadığı o yıllarda, kitaplar coğrafyasında ne kadar hızlı yol almışızdır; o yıllarda ne çok serüven yaşamışızdır. Seksen günlük dünya turunu bir saat içinde tamamladığımız yıllar... Guliver’in cüceler ülkesinde heyecanla dolaştığımız zamanlar... Robinson’la bir adada geçen ömrümüz... Sonraları, Exupéry’nin (Eksüperi) yanına kurulup bir Gece Uçuşu yaptığımız da olmuştur. Hirondelle (Hirondel) adlı posta arabasında Emma Bovary’nin (Emma Bovari) yanına oturup Rouen’a (Roan) yol alışlarımız, katedralin önüne ağır ağır geçişlerimiz... Tabi Sait Faik’le birçok kez Burgazada’ya gittik, Hayırsızada’ya bile çıktık; onun balıkçılarıyla gelin yüzlü bir sinaritin peşine düştük biz de.

Bu metin ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Konusu “kitaplar ve pratik bilgiler”dir.
B) Başlığı “Kitaplarda Gezmek”tir.
C) Hikâye edici bir metinden alınmıştır.
D) Bir çocuğun hatırasına yer verilmiştir.

ANAHTAR KELİME

1. Bir metindeki konuyu açık bir biçimde yansıtan sözcüklere, sözcük gruplarına “anahtar sözcük” adı verilir. Anahtar sözcükler, konunun var olma sebebidir. Nasıl ki konu bir parçanın temeliyse anahtar sözcükler de konunun temelidir.

Bu açıklamaya göre,

Bir köpek yavrusuna ismini öğretmek gerekli bir süreçtir. Eğer köpeğin senin verdiğin isme tepki verirse daha ileri seviyedeki eğitimini vereceğin zaman, dikkatini kolayca çekebilirsin. Ayrıca bu sayede onu tehlikelerden koruyabilirsin ve daha uyumlu bir ev arkadaşına sahip olursun. Seslenince tepki vermeye başlayan köpeğin parklarda veya yürüyüşlerde tasmaşız gezebilir. Köpeğine ismini daha neşeli bir sesle söyleyerek ona ismini daha kolay öğretebilirsin. İsmiyle seslendiğinde yanına gelince ödül vererek de ona ismini öğretebilirsin. İstikrarlı ve sabırlı olursan köpeğin ismini çabucak öğrenebilir.

aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Köpek B) İsim C) Tehlike D) Eğitim

2. İş güvenliği
 İş kazası
 Önlem
 Sağlık

Aşağıdaki metinlerden hangisi bu anahtar sözcükleri bütünüyle yansıtmaktadır?

- A) İş güvenliği, yapılan iş nedeniyle oluşabilecek her türlü uzun ve kısa vadeli sağlık problemlerini ortadan kaldırmayı amaçlayan çalışmaların geneline verilen isimdir. Ülkemizde iş güvenliği, sadece iş yeri ile ilgili olarak algılanmaktadır ancak dünya genelini göz önüne aldığımızda iş güvenliği yapılan her türlü işi kapsamaktadır. Buna örnek olarak evlerimizdeki mutfak işleri, bahçe işleri ve toplumun genelini ilgilendiren park, cadde gibi kamusal alanlardaki uygulamalarda alınacak önlemleri gösterebiliriz.
- B) İş güvenliğinin amacı, yapılan işler sırasında veya işler nedeniyle iş kazası yaşanma ihtimalini en aza indirmek, çalışma ortamı nedeniyle oluşabilecek sağlık sorunlarını önlemek ve meslek hastalığı oluşturabilecek işlerde önlemler almaktır. Daha farklı bir şekilde ifade etmek gerekirse iş güvenliğinin amacı kişilerin bir işe başlamadan önceki ve bitirdikten sonraki sağlık durumunun aynı olmasını sağlamaktır.
- C) Dünyada iş kazası ve meslek hastalıklarına karşı işçilerin korunması amacıyla ilk yasal çalışmalar ve düzenlemeler 19. yüzyılın sonlarında yapılmaya başlanmıştır. Sanayi Devrimi ile birlikte ortaya çıkan ve gelişen toplumsal refahın bedelini yine Sanayi Devrimi ile ortaya çıkmış bir sınıf olan işçi sınıfı ödemeye başlamış, bu durumun sosyal adaletle örtüşmediği görülerek iş kazaları ve meslek hastalıkları konusunda yasal düzenlemeler meydana getirilmiştir.
- D) İş sağlığı ve iş güvenliği kavramlarıyla ilgili bilinen ilk yazılı kaynaklar Antik Yunanlı düşünür Herodot'a kadar dayandırılmaktadır. Herodot, ilk kez çalışanların veriminin artması için çalışanların yüksek enerji taşıyan besinlerle beslenmesi gerekliliğini vurgulamıştır. Hipokrat ilk defa kurşun maddesinin zehirleyici etkilerinden söz etmiştir. Nicander, Hipokrat'ın çalışmalarını geliştirmiş ve zararlı etkilerden korunmaya yönelik tedbirlerin alınması gerekliliğine yönelik vurgulamalar yaptığı görülmüştür.

ANAHTAR KELİME

3.

24 saat, kimsenin ne bir dakika eksik ne bir dakika fazla ayrıcalığı olmayan tek kavramdır. Kimin ondan yana bir avantajı olabilir ki hayatta! Her dakika bu eşitliği unutma diye dört bir yanındadır o. Önemli olan nasıl kullandığıdır ve hangi gözle algıladığıdır zamanı. Bir taş misali nasıl işlediğiyle doğru orandadır kıymeti. Zamana nasıl hükmederim diye sordu insan asırlarca, hükmetmeyi istedi amansızca, her yerde aradı bu sorunun cevabını ama bulamadı. Zaman aslında dışarıda değil içeride saklıydı. Yıllar geçtikçe zaman daha hızlı geçmeye başlar sanki, hissetmezsin çocuk olduğunda misket oynarken nasıl geçtiğini. Başlar yaş 35 dendiğinde fark edilmeye, ne kadar hızlı ve amansızca geçtiği hele yaş bir elliye geldiğinde. Zamanı durdurmak hatta geri almak istersin de buna gücün yetmez. Bir bakarsın tarihler yok olmuş zihinde, kısacık anlar kalmış köşede bucakta, işte zaman o kısacık anlarda gizlidir belki de. Belki bir çocuğun gözlerinde belki de bir deniz manzarasında kaldı zaman. İşte zamanı tutmak istersen ellerinde o anları kıymetli kıl, unut gitsin kötülükleri, onlar sahibinin olsun.

Aşağıdaki görsellerden hangisi bu metnin anahtar kelimelerini ifade etmez?

4. 66 Konuşmak biz insanoğluna mahsustur. Bizi diğer canlılardan ayıran özelliklerin başında gelir. Öyle ki tatlı dilin yılanı bile deliğinden çıkaracağına inanır, güzel konuşanın ağızından bal damladığını söyleriz. Bu nedenle, tatlı tatlı birini buldu mu durup onu dinleriz. Konuşmalarımızda ölçülü ve özenli olmalıyız. Dili de dinleyeni de incitmemeliyiz. Ne de olsa söz ağızdan çıkana kadar o bizim esirimizdir, ağızdan çıktıktan sonra ise biz onun esiriyiz.

66 Söz gümüşse sükût altındır diyerek susmanın değerini anlatmaya çalışmışlardır bizlere. Biz de susmanın altın değerinde olduğuna inanarak susmuşuzdur çoğu kere. Susmak gereken yerde de susmuşuz, çoğu kez konuşulması gereken yerde de susup dinlemişiz. Kimi zaman kabulleniş addetmişiz susmayı, kimi zaman da bir başkaldırı. Kimi zaman saygıdan olsa gerek susmuşuz, kimi zaman susmak lazım geldiği için susmuşuz, kimi zaman da konuşmak, haykırmak için susmuşuz.

66 Önceleri sadece konuşmak vardı, bazen de susmak. Sonra sessizlik seslere dönüştü ve sesler anlamlara. Düşüncelerden gelenler beyaz sayfalara aktı önce, bir yer bulma telaşı içinde, öylece serpildiler bir satıra. Ancak sonraları düşünceden gelenler, yürekteki gelenlerle buluştu. Bu özlemle beklenen, büyük bir buluşmaydı. Böylece doğdu işte yazma aşkı, kelimelerden bir dünya meydana getirme girişimi. Kimi zaman bir şeyler anlatma telaşındayken kimi zaman sadece dolup taşan içini rahatlama girişimiydi yazmak, belki de ömür boyu sürecek.

Aşağıdaki anahtar sözcükler yukarıdaki metinlerle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) Dinlemek

B) Susmak

C) Yazmak

D) Konuşmak

ANAHTAR KELİME

1.

Gurbet açık zamanda bir deniz
 Hadi misafir sayalım kendimizi onun vapurunda
 Hem eski turnalar gibiyiz hâlâ
 Kendi kanatlarına misafir
 Hem saklana saklana yenisi yok sözler gibiyiz
 Bizden başka misafiri de yok ama
 Yine de yolcu gibi davranır bu deniz insana
 Gurbetten bir kuş mu gelmiş şehir uyuyor
 Senin kanatlarınla uyanacak şehir bu değil
 Güvercinin denizi geçtiği şiiir bu değil

Bu dizelerin anahtar sözcükleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Gurbet, vapur, kuş B) Gurbet, deniz, misafir C) Deniz, şehir, güvercin D) Misafir, yolcu, vapur

2.

Büyük kentlerin çılgın gidişine kapılıp doğadan koştukça kopan insanoğlu şu yaz aylarında bir haftalık, iki haftalık bir tatil olanağı yakaladığı anda, aklı sıra bu eksikliğini biraz olsun doldurmaya çalışıyor. İki haftalık tatil neye yarar? Çıkılan tatiller bazen günlük yaşamdan da yorucu oluyor. Tatillerden sonra dinlenmek için yeniden bir iki hafta tatil gerekiyor. Oysa tatil insanı doğaya açmalı. Onu kökenindeki doğallıktan uzaklaştıran etkenlerden sıyrılmalı. Doğayla, bitkilerle, hayvanlarla, toprakla, dağla, ormanla, denizle, gölle bir arada olup kendini bulmaya çalışmalı.

Bu metinde verilmek istenen düşünceyi,

- I. Tatil
 II. İnsan
 III. Hafta
 IV. Yaşam
 V. Doğa

anahtar sözcüklerinden hangileri yansıtmaz?

- A) I ve II. B) II ve III. C) III ve IV. D) IV ve V.

ANAHTAR KELİME

3. Aşağıdaki metinlerden hangisinin anahtar sözcükleri karşısında yanlış verilmiştir?

	Metin	Anahtar Sözcük
A)	Günübirlik yaşayan bir toplum olduğumuzu düşünüyorum. Böyle olduğunun farkına varmakta gecikmiş olabilirim. Ne kadar geciktiğimi de kestiremiyorum. Örneğin 5 yıldır mı, 10 yıldır mı böyle yaşıyor? Yoksa ürpertici bir olasılık ama daha da mı gerilere uzanıyor geçmiş ve gelecek bilincinin geçerliliğini yitirmesi?	Toplum, günübirlik, geçmiş, gelecek
B)	İnsan insanın aynasıdır. Kendimi bir başkasıyla kurduğum dostlukta görürüm. Hayatın kökten yalnızlığına karşı durmak için ötekiyle aramda manalı bir iletişim kurmak isterim. Ona ruhumu açmak ve onun tarafından anlaşılacak hatta özümsemek isterim. Kim olduğumu, dünyadaki yerimi biraz da ona bakarak anlamaya çalışırım. Bunun için de dile başvururum. Dil, aramızı bulur ya da bizi birbirimize düşman kılar.	İnsan, ayna, dil
C)	Çocukların toplu olarak okullarda eğitim görmesinin pek çok avantajı vardır. Okulun toplumun geniş kesimlerine yayılması modern tarihin kilometre taşlarından biridir. Okumuşluğun ekonomik gelişmenin olmazsa olmaz şartlarından birisi olarak öne sürülmesi verimli iş gücü oluşturma arzusunu doğurmuş ve okullar modern devlete hem "aydınlanmış" bireyler hem de verimli iş gücü temin eden kurumlar hâlini almıştır.	Okul, toplum, iş gücü
D)	Ödül, genellikle bir başarının değerlendirilmesi anlamına gelir. Öğrencinin okuldaki başarısı, işçinin üretimdeki başarısı, gazetecinin haber almada başarısı değerlendirildiği zaman, bunun adı ödül olur. Ödül, genellikle maddesel olduğu gibi onursal da olabilir. Ne türden olursa olsun önemli olan ödül eyleminde bir çalışma değerlendirilirken bunun aynı zamanda bir özendirmeyi de getirmesidir. Bunun için ödüllendirme örtük olarak çalışmacıyı belli bir yönde özendirme anlamına gelir.	Okul, haber, işçi

4. → İyilik, saygı, unutmamak

→ Çalışmak, rahat, yaz

→ Zaman, güç, imkân

→ Anlayışlı, söz, yararsız

anahtar sözcükleri ile,

- I. Aşure yemeye giden kaşığı cebinde taşır.
- II. Ağustosta beyni kaynayanın zemheride kazanı kaynar.
- III. Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az.
- IV. Acı kahvenin kırk yıl hatırı vardır.

atasözlerinden hangisi birbiriyle ilişkilendirilemez?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

ANA DÜŞÜNCE

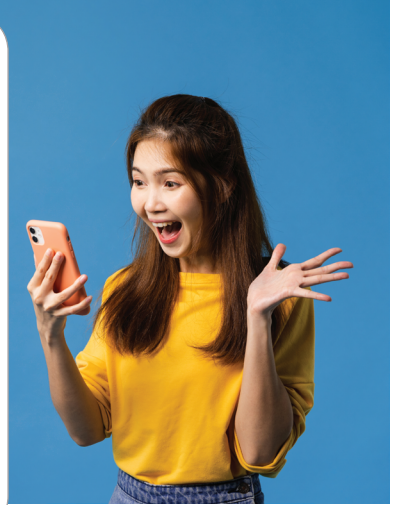
1. ✓ Protein açısından zengin besinler, beynin daha verimli çalışması adına yarar sağlıyor. Düzenli kahvaltı yapmak zihinsel performansını artırıyor, gazlı içecekler tam tersi bir etki yapıyor.
- ✓ Özellikle Mozart dinlemenin matematiksel zekâyı artırdığı ve müzik derslerinin, çocukların IQ'sunu bir miktar yükselttiği belirlendi. Ancak pop müziğin böyle bir etkisi görülmedi.
- ✓ Zor matematik soruları çözmek, zekâyı keskinleştiriyor. Bir araştırmada beş hafta boyunca zihinsel egzersiz yaptırılan çocukların IQ'sunda 8 puan yükselme tespit edildi.
- ✓ Hafıza oyunları oynamak beynin aktifleşmesini sağlıyor. Siz de iskambil destesindeki her kartı bir karakterle özdeşleştirip tüm karakterlerin yer aldığı mini bir hikâye yazarak elli iki kartı sırasıyla hatırlayabilirsiniz. Normal şartlarda renkleri ve özellikleriyle bu kadar kartı sırasıyla ezberlemeniz olanaksız gibidir.
- ✓ Aralıksız yirmi bir saat boyunca uyumamak, beyin üzerinde sarhoşluk gibi bir etki yaratıyor. İki saatlik bir çalışmadan sonra iyi bir gece uykusu uyumak, öğrenmeyi kolaylaştırıyor.
- ✓ Haftada 3 kez yarımşar saat açık havada yürüyüş yapmak; öğrenme, konsantrasyon ve mantıksal düşünme gücünü yüzde 15 artırıyor. Bu ihmal edilmemeli.
- ✓ Örgü ören, bulmaca çözen; sudoku, satranç gibi oyunlar oynayan yaşlıların alzheimer gibi hastalıklara yakalanma riskinin daha az olduğu tespit edildi.
- ✓ Bir iş üzerindeyken kısa süreli bir dikkat dağılması sonrasında yeniden konsantrasyon sağlamak yaklaşık on beş dakika sürer. Boş vakitlerinizde herhangi bir konu üzerinde konsantrasyon sağlamaya çalışmak da beyin için önemli bir egzersizdir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu metinlerden çıkarılabilecek en kapsamlı yargıdır?

- A) Beyin, karar alma ve harekete geçme mekanizmasını yöneten bir işleve sahiptir.
- B) Beyin, insan vücudundaki en önemli organdır.
- C) Beyin aktivitelerinin dışarıdan kontrol edilebilmesi zordur.
- D) Beynin kapasitesi ve gücü çeşitli yollarla artırılabilir.

2.

ABD'de yapılan bir araştırmaya göre sınavlarda düşük not almada akıllı telefon ve bu cihazlar sayesinde hızlıca ulaşılabilen internet kullanımı ciddi bir rol oynuyor. Araştırmada Rutgers Üniversitesi öğrencilerinin neden başarısız olduğu mercek altına alındı. Üniversite bünyesindeki 11 farklı derse kayıtlı 2 bin 433 öğrenci ile yapılan araştırmaya göre akıllı telefon kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte öğrencilerin notlarında gözle görülür bir düşüşün yaşandığı gözlemlendi. Araştırmayı yapan ekip adına açıklamalarda bulunan profesör, öğrencilerin ödev yaparken interneti aktif olarak kullandıklarını ve bu şekilde bilgiye daha kolay ve hızlı bir şekilde ulaşabildiklerini belirtiyor. Bunun bir hayli faydalı bir durum olduğunun altını çizen profesöre göre internette öğrenilen bilgilere çok kolay ulaşıyor ancak aynı zamanda bunlar çok kolay unutuluyor. Bu durum, öğrencilerin sınav notlarına doğrudan etki ediyor. Araştırmaya göre 2008 yılında öğrencilerin sadece yüzde 14'ü, girdikleri sınavlarda yaptıkları ödevlerinden daha düşük not alıyordu. Ancak akıllı telefonların hayatlarımızın değişmez bir parçası olduğu 2017 yılında bu oran 3.5 kat arttı ve yüzde 55'e yükseldi.

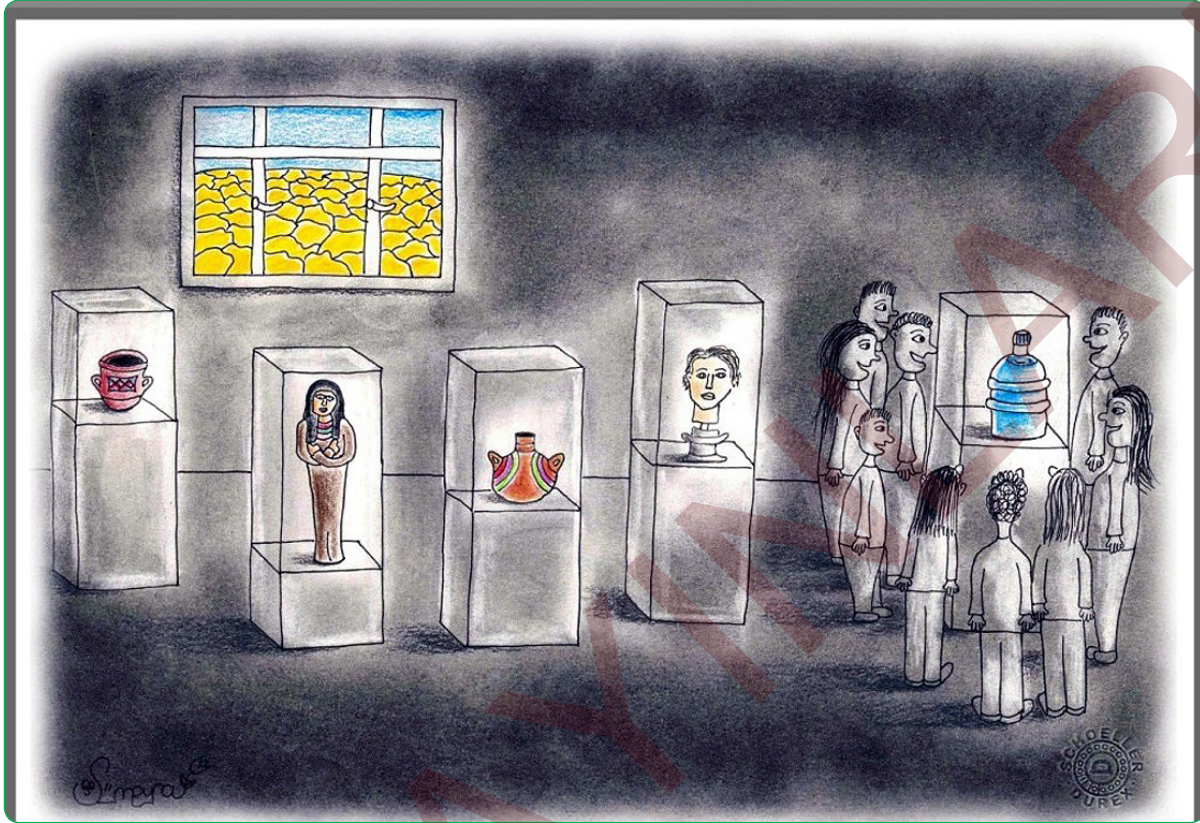

Bu metnin ana düşüncesi, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıllı telefonlar son yıllarda hayatın her alanını kuşatmıştır.
- B) Akıllı telefonlar, eğitim ve öğretim dünyasında sıkça kullanılmaya başlanmıştır.
- C) Akıllı telefonlar, öğrencilerin sınavlardan düşük not almalarına neden olmaktadır.
- D) Teknolojik yeniliklerin gündelik yaşamımıza etkisine yönelik araştırmalar hız kazanmıştır.

ANA DÜŞÜNCE

1.

Görsel Kaynak: Süme'ya Toka

Bu görselde verilmek istenen mesaj ile aşağıdaki metinlerden hangisi aynı doğrultudadır?

- A) Dünyanın %70'i suyla kaplıdır ancak insan tüketimi için olan uygun temiz su miktarı bu yüzdenin oldukça altındadır. Yağış miktarının çok olduğu bir yerde yaşıyor olsanız bile suyu temizlemek, bir yerden başka bir yere pompalamak, ısıtmak, yerleşim yerlerine dağıtmak ve yeniden işlemek için enerjiye ihtiyacınız olacaktır. Ortalama dört kişilik bir ailenin günlük su kullanımı 450 litredir ki bu bir yılda 164.000 litre anlamına gelir.
- B) Yaşamın vazgeçilmez unsurlarından biri olan su, son yıllarda dünya kamuoyunun, uluslararası ve bölgesel örgütlerin gündeminin ön sıralarına yerleşmiştir. Bu durum hızla artan su ihtiyacının giderilmesinde karşılaşılan güçlükler ile su sıkıntısının gelecek 20-25 yıl içinde birçok bölgede su krizine dönüşme beklenti ve endişesinden kaynaklanmaktadır. Yakın gelecekte tatlısu kaynaklarının tükenmesi nedeniyle su, neredeyse nadir eserlerin sergilendiği bir salonda yer alacak bir obje hâlini alacaktır.
- C) Belirli sektörler, özellikle de kitle turizmi, kilit dönemler sırasında bazı bölgelerde su talebinin katlanarak artmasına sebep oluyor. Her yıl Avrupa'nın dört bir yanındaki yerleri milyonlarca insan ziyaret ediyor ve yıllık toplam su kullanımının %9'u bu ziyaretler sırasında gerçekleşiyor. Bu kullanımın büyük kısmı konaklama ve gıda hizmeti faaliyetlerine bağlı olarak gerçekleşiyor. Turizmin su kaynaklarına yaptığı baskının, küçük Akdeniz adalarına yönelmesi olasılıklar arasında.
- D) Su tüketiminin önümüzdeki zaman diliminde nüfus artışının yanı sıra ekonomik gelişmeler, değişen tüketici yapısı ve bazı diğer faktörlere bağlı olarak artması bekleniyor. Dünyanın birçok bölgesinde tatlısuyun yüzde 70'ten fazlası tarım için kullanılıyor. Birçok ülke için tarım sektörü en çok suyu tüketiyor olmasına rağmen ilgili ülkeye daha düşük bir fayda sağlıyor. Dünya genelinde, su kullanımının yaklaşık yüzde 20'si ticari ve endüstriyel sektörlerde gerçekleşiyor.

ANA DÜŞÜNCE

2. Gerçek arkadaşlar ender bulunur ve eşsiz bir hazine gibidirler çünkü onlardan kolayca kopamayız. Bazen kızar ve kırılırız ama bu kızgınlıklar asla uzun sürmez çünkü gerçek arkadaşlık ebedidir. Arkadaş; çıktığın yolda, yaptığın planda seni yarı yolda bırakmayan, üzüntüne ortak olan, seni kıymetli bir yere koyan, mutluluğunu paylaştığın ruh ikizindir. Gerçek arkadaş, yanınızda ve arkadaşınız olduğunuzu söyleyen değil, bunu gösterendir.

Aşağıdaki metinlerden hangisinin ana düşüncesi, bu metinle paralel değildir?

- A) İçten arkadaşlar, insanın kendi iç dünyası düzensizken bir diğerini düzeltmeye çalışmanın anlamsız olduğunu bilirler. Onlar, kendilerinin de mükemmel olmaktan uzak olduklarını, bu nedenle bir başkasından daha fazlasını beklemenin biraz tuhaf kaçacağını kendilerine itiraf edebilir. Bu hayatta hiç kimse mükemmel değildir. Dolayısıyla hakiki arkadaşlar size zor zamanlarınızda destek olur ve kıymetinizi bilir.
- B) Arkadaşlar kendi aralarında tartışma çıkarmanın, kazanılmayacak bir kavga başlatmaktan daha anlamsız bir şey olduğunu düşünürler. Gerçek bir arkadaş, aynı fikirde olsa da olmasa da bir insanı olduğu gibi kabul etmeye hazır olmalıdır. Bu, farklı görüşlerde arkadaşlarının olamayacağı anlamına gelmez. Aksine bu, bakış açınızı genişletecektir. Ancak bir şeyi tartışacaksanız bunu karşılıklı saygı çerçevesinde gerçekleştirebilmelisiniz.
- C) Siz hayatınıza ortak ettiğiniz kişilerin her koşulda yanında olmaya çabalarsınız, sürekli yardımına koşarsınız, onu dinlersiniz dinlersiniz ama o, kendisine en ihtiyacınız olduğunuz zamanda yanınızda yoktur. İşte kötü bir dosta sahip olduğunuzun ilk işareti budur. Onlar, olayların içindeki olumlu yönleri görmezden gelir. Bu sayede ruh hâlinizi ve motivasyonunuzu düşürür. Yaptığınızı en küçük şeyden büyük bir kavga çıkarır. Sizin başarınızı takdir etmez ve asla kutlamaz.
- D) Arkadaşlar, aralarında kurulan ilişkiyi zahmetli olmaya başladığında bir kenara atılacak kısa vadeli bir girişim olarak değil; çok önemli, uzun vadeli bir bağlılık olarak görürler. Sahip olmaya değer bir arkadaş sadece futbol oynamak, birlikte vakit geçirmek ve internette eğlenceli videolar izlemekle yetinmez, aynı zamanda aileden birinin vefatında size destek olmak gibi zor zamanlarınızda yanınızda olmakla da ilgilenir.

3. Kibrit çöpleri insanların yaşantılarını, kibrit kutusu insanın yaşadığı toplumu ifade eder bir bakıma. Bazı kibrit çöpleri vardır bir amaç için yanar: kimi bir ateşi yakar, kimi bir ocağı, kimi boş yere yanıp tükenir hiçbir işe yaramadan. Kimi ise bir ormanı, bir evi, büyük bir alanı yakar kül eder hem de kendisiyle birlikte. Kibrit kutusunu açıp baktığınızda hepsi aynı gibi görünseler de birbirinden farklı kibrit çöpleri vardır. Bazıları yanamayacak kadar incedir. Yakarken kırılır, parçalanır ve bir işe yaramaz zannedersiniz ama bilir misiniz en iyi onlar yanar? Bazıları da epeyce kalın olur ve zannedersiniz ki yanınca yeri göğü yakacak. Ancak yakınca bir bakarsınız "foss" diye bir ses çıkarır, kendisini bile yakamaz. Sadece ucundaki kimyasal madde alev bile almadan kararıp gidiverir. Kimileri eğri büğürdür ama yine de bir kibrit çöpünden beklenen fonksiyonları yerine getirir. Her zaman en üstteki kibrit çöpleri ilk önce yakılır ve bir anlamda onlar etrafı aydınlatmada öncü işlevi görür.

Bu metinde kibrit çöpleriyle ilgili anlatılanlar toplumsal yaşam için düşünülürse,

- I. Her insanın içinde keşfedilmeyi bekleyen bir cevher vardır, önemli olan bunu kısa zamanda fark edebilmektir.
- II. Kimi insanlar vardır kendinden beklenilene asla yerine getiremez, kendi kendilerini tüketir giderler.
- III. Aramızda kimi yönden eksiklikleri olan insanlar olsa da onları bu eksiklikleriyle değil; olumlu yönleriyle değerlendirmeliyiz.
- IV. Bazı insanlar, topluma faydalı işler yaptıktan sonra kendileri ölse de eserleri geriye kalır.

yargılarından hangileri ifade edilmiş olmaz?

A) Yalnız I.

B) I ve II.

C) Yalnız III.

D) III ve IV.

ANA DÜŞÜNCE

1. İyi bir dinleyici; bir şeyin özünü, önemini, nitelik ve niceliğini belirler soracağı birtakım sorularla konuşmayı değerlendirir.

Bu cümle,

- I. Hemen her gün yaptığımız işlerden birisi de dinlemektir. Bir düşününüz... En azından günde üç dört saatimizi buna ayırırız. Ev de annemizi, babamızı; okulda öğretmen ve arkadaşlarımızı dinleriz. Salonlara gider konserleri, konferansları dinleriz. Radyoyu açar; haberleri, bizi ilgilendiren konuşmaları dinleriz. Kısaca dinleme günlük hayatımızda önemli bir yer tutar.
- II. Bazı dinleyiciler ise konuşmayla değil, konuşmayı yapanla ilgilenir. Konuşmacının elbisesine, saçlarını tarayıp taramadığına, el ve yüz hareketlerine bakarlar. Bunlar da iyi bir dinleyici değildir. Konuşanın giyinişi, kılık ve kıyafeti iyibir dinleyiciyi ilgilendirmez. Onu ilgilendiren konuşmacının anlattıkları, o konu üzerinde düşündükleridir.
- III. Dinlediklerini değerlendirme, iyi bir dinleyicinin yapması gereken en önemli iştir. Örneğin konuşmanın amacı nedir? Öğüt mü veriyor yoksa belli bir konuda birtakım gerçekleri mi açıklıyor? Bunu yaparken heyecanlı mıdır? Söyledikleri yeni şeyler midir? Bu ve benzer sorularla dinlediğini değerlendirme, iyi bir dinleyicinin yapacağı iştir.
- IV. İyi bir dinleyici olmak için birtakım alışkanlıklar gerekir. Bu alışkanlıkları edinmedikçe dinlediklerimizden iyice yararlanamayız. Bazıları vardır; gözlerini konuşana diker, sessizce otururlar. "İşte, iyi bir dinleyici." dersiniz ama gözleri konuşanda değildir. İyi bir dinleyici gözleriyle değil aklıyla dinler; yani konuşulan konu üzerinde kafasında birtakım düşünceler belirir. Dinlediklerini bu düşüncelerle değerlendirir.

metinlerinden hangisinin ana düşüncesidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2.

Bütün çocukluğum, yerde bulunmuş kâğıt parçalarının hiç olmazsa duvar kovuklarına sokulduğu bir şehirde, kıtaya masraf ayıramamanın darlığını yaşayan bir evde geçti. Hep eski günlerin gazetelerini ödünç alarak, kat yerlerini bile bozmamaya çalışarak okumak; okul ve şehir kitaplıklarının kapı diplerinde açılışlarını beklemek; arkadaşlardan bir gecede bitirip hemen geri vermek sözü ile alınmış dergi koleksiyonları ile kitapları sabahlara kadar izlemek... Ne güzel güçlüklerdi onlar! Sadece emek verilmiş bir madde olarak bir kitaba saygım, işte o çocukluk özlendilerinden geliyor. Şimdi de sayısız insan emeği ile doğan o basılı nesneye karşı çeşit çeşit duygu doğar içimde. Kitaba bakarım, kitabı seyrederim, usul usul karıştırırım. Dikkatle okuduğum zaman kurşun kalemle çizdiğim, kenarına özel işaretler koyduğum notlar yazdığım kitapların rahatsız olduklarına, örselendiklerine inanmam, temiz temiz, özenle olduktan sonra... Onlar benim asıl arkadaşlarımdır.

Bu metinde yazarın kitaplar ile ilgili vermek istediği mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitap sadece bir arkadaş değil, aynı zamanda bir aile büyüğüdür.
- B) Kitaplar sadece bilimsel verilerden değil, çocukluk anılarından da bahsetmelidir.
- C) Kitaplar insanın saygı duyduğu ve sevdiği en yakın arkadaşlarıdır.
- D) Bilgiye ulaşmanın yollarından biri de kitap okumaktır.

ANA DÜŞÜNCE

3. Her insan huzur ve güven içinde yaşamak, dostluğun ve sevginin var olduğu ortamlarda yaşamını sürdürmek ister. İnsanlar yaşamlarını sürdürürken ortaya çıkan gereksinimlerinin tümünü kendi başlarına karşılayamadıkları için birlikte yaşamaya başlamışlardır. Bu birliktelik toplumları meydana getirmiştir. Toplum, ortak bir toprak parçasında temel gereksinimleri karşılamak için işbirliği ve görev paylaşımı yapan, ortak bir kültürle yaşayan insanların örgütlenmiş hâlidir. Ayrıca toplumsal olayların ortaya çıkma nedeninin, insanların bir arada yaşaması olduğunu söyleyebiliriz.

Bu metinde vurgulanan düşüncelerden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların topluluk içinde yaşaması ve farklı gruplarla etkileşim içinde olması onu sosyal bir birey yapar.
B) Günlük hayatımızda karşılaştığımız birtakım olaylar düşüncelerimizi değiştirebilir.
C) İnsanoğlu en fazla akrabalarıyla daha sonra da en yakın arkadaşlarıyla etkileşim içindedir.
D) Bazı sosyal olaylar toplumdaki farklılıklar gösterebilir.

4. Kuşlar arasında yarasa ne ise düşünceler arasında kuşku da odur. İki de hep alaca karanlıkta uçar. Kuşkularımızı baskı altına almak, hiç değilse gözetim altında bulundurmamak zorundayız çünkü kuşkularımız kafamızı bulandırır, arkadaşlarımızı kaybetmemize yol açar, işimizi altüst eder ve çığırından çıkarır. Kralları zorbalığa, bilge kişileri bocalamaya, insanları kara düşüncelere, iyileri karamsarlığa sürükleyen kuşkudur.

Aşağıdaki şiirlerden hangisinin ana teması, bu metnin ana düşüncesiyle aynı doğrultudadır?

- A) Gittikçe kararır yüzüm
Büyüdükçe içimde şüphelerim
Kalmaz sığınacak bir liman
Serseri bir yaprak gibi
Rüzgârla savrulur mutluluklarım
B) Gökyüzünün başka rengi de varmış
Geç fark ettim taşın sert olduğunu
Su insanı yakar, ateş boğarmış
Her doğan günün bir dert olduğunu
İnsan, bu yaşa gelince anlanmış
C) Bir dağbaşı yalnızlığı yaşıyorum yeniden
Dağbaşı yalnızlığı ölümden beter
Hiç kimse aramasa sormasa beni
Sen gelsen yeter
D) Beni böyle ilmek ilmek dokuyup saran ağrı
Biliyorum gayrı, ölüme çağrı
Kuru dallar gibi Allah'a doğru
Uzar beş vakit ellerim, ellerim, ellerim

5. Aklın yolu hep birdir
Bilim yaşam üretir
İlimden uzak olan
Kara cahil demektir

Aşağıdaki metinlerden hangisinin ana fikri, bu dizelerin ana duygusuyla anlamca paraleldir?

- A) Duygu ve düşüncelerimize sadece aldığımız eğitim değil, geçmişimiz de yön verir. Geçmişte yaşadığımız bazı olaylar, çocukluk anılarımız, bizi sarsan ama yıkmayan bazı olayların şu anki duygu ve düşünce dünyamızda yer alması doğal bir durumdur. Ayrıca gelecek adına vereceğimiz kararlarda da geçmişte yaşanan ve belleğimizde iz bırakan duygu ve düşüncelerin de etkisinin olması kaçınılmazdır.
B) Akılları pazara çıkarmışlar, herkes yine kendi aklını beğenmiş. İnsanoğlu pek çok şeyden şikâyet eder ama aklını hep diğer insanların aklından üstün tuttuğu için aklından yana bir şikâyeti olmaz.
C) Bilime ulaşmanın bir değil birden fazla yolu vardır. Görerek, işiterek, dokunarak, koklayarak hatta tadarak da bilime ulaşılabilir. Kitap okursun karşına bilim çıkar, belgesel izlersin bilim sana ışık tutar.
D) Bilimin ve fennin ışığında ilerleyen insanoğlu yaşamı boyunca aydınlığa doğru yürümüş ve karanlık yüzü görmemiştir. Bilime sırtını dönenler ise karanlıkta kalmış, ışığa hasret yaşamış, temelinde bilimin yer almadığı kararlardan dolayı pişmanlıklar yaşamıştır.

ANA DÜŞÜNCE

1. Paragrafta okuyucuya verilmek istenen mesaj o paragrafın ana düşüncesidir. Ana düşünce, paragrafın yazılma gayesini belirler. “Paragrafta yazarın vermek istediği mesaj nedir?”, “Yazar bu parçada aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?” vb. sorular paragrafın ana düşüncesiyle ilgilidir.

Bu bilgiye göre,

Bir tren istasyonunda sağa sola telaşlı biçimde koşuşturan insanlar arasında yürürken karmakarışık bir ortamda bulunduğumuz hissine kapılabiliriz. İstasyon işlek bir yere trenler gelip gidecek, pek çok insan o trenlere yetişmek için acele edecek, trenlerden inenler tanıdık bir yüz arayacaktır. Bu koşturmacanın karmaşık bir hâl olduğunu düşünebiliriz. Ama o istasyonda hangi trenin ne zaman hangi perona varacağını, hangisinin saat kaçta istasyondan ayrılacağını bilirsek karmaşanın içinden bir düzen beliriverir. Bu örnekten de anlaşılacağı gibi - - - .

metni aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa metnin ana düşüncesi son cümlede verilmiş olur?

- A) tren istasyonları gibi büyük yerlerin işleyişinde zaman zaman aksaklıklar olabilir
 B) insana karmaşık gelen yapılar oldukça basit bir sistemle yönetilir
 C) bir yerin düzenli olup olmaması tamamen bizim ruh hâlimize bağlıdır
 D) kâinata düzensiz gibi görünen yapıların iç işleyişlerinde bir ahenk ve düzen vardır
2. * Kurnaz olduğunu düşünen insanlar hayatta her zaman başarısız olmaya mahkûmdur.
 * İnsanın insana gösterdiği en büyük güven, karşılıklı öğüt alıp vermektir.
 * Bazı insanlar doğuştan talihlidir, bazıları da doğuştan talihsiz.
 * Bir ülkeye gezi amaçlı gidecek kişinin bir şeyler öğrenmesi için o ülkenin dilini bilmesi gerekir.

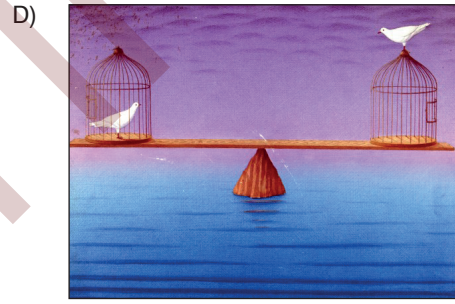
Aşağıdaki metinlerden hangisi yukarıdaki ana düşüncelerden herhangi biriyle yazılmamıştır?

- A) Geziler gençlerde eğitimin, yaşlılarda ise görgünün bir parçasıdır. Bir ülkeye oranın dilini biraz öğrenmeden giden kimse, geziye değil okula gitmiş olur. Gençlerin bir eğitmen gözetiminde geziye çıkmaları daha uygun bir şeydir. Ancak bu kimsenin nelerde neler olduğunu, kimlerle tanışılacağını, o yerde neler yapılabileceğini, neler öğrenilebileceğini söyleyecek durumda olması gerekir, bu da o ülkenin dilini bilmesiyle mümkündür. Yoksa gençler gözleri kapalı dolaşır, pek bir şey görmez.
- B) Karşılıklı öğüt alıp verme insanlar arasındaki en güçlü güvendir. Başka türlü güvenlerde insan ancak belli şeyleri, topraklarını, malını, çocuklarını, saygınlığını koyar ortaya ama öğüdünü almaya hazır olduğumuz kimseye, her şeyimizle güveniriz. Bu güven ile bağlılık karşısında, öğüt verenin yükümlülüğü ise çok daha büyüktür. En bilge kralların, öğüt almayı büyüklüklerine gölge düşüren, değerlerini küçülten bir şey olarak görmemeleri gerekir.
- C) Talih bir pazara benzer. İnsan biraz beklemeyi bilirse çoğunlukla fiyatlar düşer. Kimi zaman da ilkin bütünü için belli bir fiyat istenen mal, parça parça ve uygun fiyatlara satılır. Ünlü bir filozofun da belirttiği gibi fırsat ilkin alındaki perçemini gösterir, yakalayamazsan kafasının kel yanını çevirir ya da ilkin testinin kulpunu uzatır, sonra tutulması güç olan karnını çeviriverir. Önemli olan talihin kapımızı ilk çaldığı zamanda onu yakalamaktır. Sonraki yakalamalar ilki kadar değerli olmayacaktır.
- D) Kurnazlık, işi boş kabak gibi bir bilgeliktir. Kurnaz kişi ile bilge kişi arasında yalnız dürüstlük bakımından değil, yetenek bakımından da büyük bir ayırım bulunduğu apaçıktır. Kimisi, verilen işi yapmayıp işi yapıyormuş gibi görünmede ustadır. Tıpkı bunun gibi kimi insanlar düzen dolap çevirmekte, ikilik çıkarmakta pek usta olmakla birlikte kafasızdırlar. Kurnazlıkları yüzünden insanların güvenini kaybeder, kendilerini en sonunda rezil ederler. Hiçbir zaman gerçek başarıyı yakalayamazlar.

ANA DÜŞÜNCE

3. Karınca, kendi çıkarında açığız bir yaratıktır ama meyvelikle çiçek bahçeleri için büyük bir yıkımdır. Kendi çıkarlarına çok düşkün kimseler de toplum için böyle zararlıdır. Sevğini kendi benliğine toplum arasında dengeli bir biçimde paylaşır, kendi çıkarımı gözeteyim derken başkalarına kötülük etme. İnsanın bütün eyleminin ekseni kendi benliği olursa içler acısı bir durumdur bu. Tıpkı yer yuvarlağının durumu gibi. Gök kürede bulunan her şey başka bir odak çevresinde ortak dönerken yalnız yer yuvarlağı sıkı sıkı kendi ekseninde durur.

Aşağıdaki görsellerden hangisi bu metnin ana fikrini özetler?

4.

Sizin aldığınız rüzgâr, sizin verdiğiniz sessizlik
Kırmızıda, akta
Çalışmanızın
Ölümsüzlüğünüzün kımıldanışı
Buğday buğday, bu toprakta
Allah bir nefes gibi yakın
Gökyüzü bir nefes kadar uzakta
Gidecektir kâinatın son zerresine dek
Hürriyetiniz, bu toprakta

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vatan sevgisi

B) Doğa sevgisi

C) Bahara özlem

D) Yurt özlemi

ŞİİRDE ANA DUYGU (TEMA), ŞİİRDE KONU

1.

Aşağıdaki dizelerden hangisi, bu görseli tema olarak en iyi şekilde yansıtmaktadır?

- A) Bu ıssız, gölgesiz yolun sonunda
Gördüğün bu tümsek Anadolu'nda
İstiklal uğrunda, namus yolunda
Can veren Mehmet' in yattığı yerdir
- B) Ey, mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü
Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü
Işık ışık, dalga dalga bayrağım
Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım
- C) Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı
Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle
- D) Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir

2.

	Dizeler	Ana Duygu - Tema
I.	Deli eder insanı bu dünya Bu gece, bu yıldızlar, bu koku Bu tepeden tırnağa çiçek açmış ağaç	Şaşkınlık
II.	Bu doğa hepimizin, koruyalım biz onu Bu güzel ülkemizin cennet gibi her yanı	Doğa sevgisi
III.	Bilmezler yalnız yaşamayanlar Nasıl korku verir sessizlik insana	Yalnızlık
IV.	İnsanlığa sevgi dolu bakarsın Uygurlik yolunda hızlı koşarsın Bilim, akıl, kitap yoldaşın ise	Bilim aşkı

Bu tabloda numaralanmış dizelerden hangisi, karşısında verilen ana duygu ve tema ile ilişkilendirilemez?

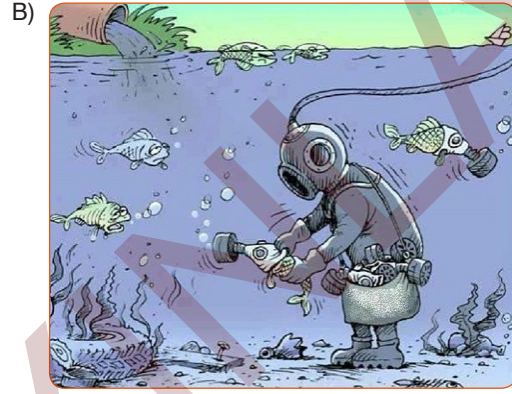
- A) I. B) II. C) III. D) IV.

ŞİRDE ANA DUYGU (TEMA), ŞİRDE KONU

3. Dökülüyor tonlarca pislik ve zehir,
Irmağa, göle, denize oluk oluk.
Tüm canlılar ölüyor, yaşamıyor balık,
Neye yarar böyle deniz, göl ve nehir?

Alamıyor insan rahatça bir nefes,
Gece gündüz, kentlerin üstü kapkara.
İnsanlık için bu kanayan bir yara,
Neye yarar aynı düşünmezse herkes?

Bu dizelerde dile getirilen duygu ve düşünceler ile aşağıdaki görsellerden hangisi ilişkilendirilemez?

4. Kirazın derisinin altında kiraz
Narın içinde nar
Benim yüreğimde boylu boyunca
Memleketim var
Canıma ciğerime dek işlemiş
Canıma ciğerime, sapına kadar

Elma dalından uzağa düşmez
Ne yana gitsem nafile
Memleketin hâli gözümden gitmez
Binbir yerimden bağlanmışım
Bundan ötesine aklım ermez

Bu dizelerin şairi ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi en doğru olur?

- A) Memleketinden uzak bir yerde yaşadığı
B) İnsanların yaşadığı yere değer vermesini istediği
C) Vatanının yeşilliklerle ve tertemiz kalması için çalıştığı
D) Memleket sevgisiyle dolup taşıdığı

ŞİRDE ANA DUYGU (TEMA), ŞİRDE KONU

1. Günlerden bir gün bay karga konmuş bir dala
Koca bir peynir ağzında
Tilki peynirin kokusunu almış gelmiş
— Günaydın, Sayın Karga, demiş
Bu ne güzellik böyle
Bakmaya doyamıyorum size
Şu tüylere bakın, pırlı pırlı
Sesiniz bilmiyorum nasıl
O da renginiz kadar güzelse
Ne yalan söyleyeyim
Bu ormanda güzel yoktur üstünüze
Karga bu sözlere bitmiş
— Şuna bir gak diyeyim de ses görsün, demiş
Gak der demez peynir düşmüş, tilki yutmuş
— Kara bayım, demiş kargaya
Şu sözümü hiç unutma
Kaptırdığın peynire değer
Her dalkavuk çıkarı için över
Yüzüne güler, peynirini yer
Karganın akli gelmiş başına
İş işten geçtikten sonra

Bu dizelerde aşağıdaki mesajlardan hangisi verilmek istenmiştir?

- A) Güzel sözler söyleyen kişiler hayatta istediklerine kolayca kavuşur.
B) Hayatta sizi kandırmak isteyen kişilere karşı uyanık olmalısınız.
C) Bazı konularda cesur davranmak sizi başkalarının önüne geçirir.
D) İnsanlar hakkında her zaman olumlu düşünceler beslemek gerekir.

2. Aşağıdaki dizelerden hangisi tema bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Toprak bu, kutsaldır verilmez ele
Kuşanın silahları, takınız bele
Dönmeyin düşmanı vermeden sele
Kalmasın tek namert yurt toprağında

B) Ben ki bağımsızlık şerbeti içtim
Kimse esir alamaz, alamaz gayrı
Kem gözle bakana kefenler biçtim
Vatanımdan ayrı, duramam gayrı

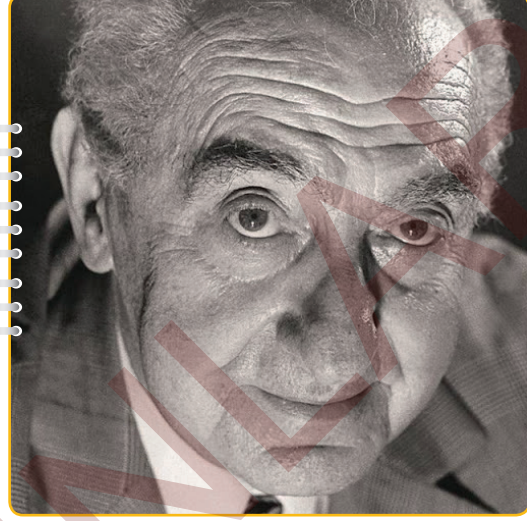
C) Mutluluk getirir, huzur getirir
Düşmanlığı silip alır götürür
Akıllılar, varlığını dosta yatırır
Barış gelsin, barış olsun dünyada

D) Esaret yakışmaz, bir milletin şanına
Ödün verme, kıysalar da canına
Özgür ol, umutla bak yarına
Yürü artık, bağımsızlık senindir

ŞİİRDE ANA DUYGU (TEMA), ŞİİRDE KONU

3.

Yetenekli bir şair olan Faruk Nafiz Çamlıbel'in ilk şiiri Çocuk Dünyası adlı dergide 16 yaşındayken yayımlanmıştır. İstanbul'dan, Anadolu'ya gitmeden önce İstanbul delikanlısının duygularını, fikirlerini konu alan şiirler yazmıştır. Daha sonra Anadolu'ya gittikten sonra halkçılık ilkesini benimsedi. Artık şiirleri Anadolu gerçeğini ele alıyordu. Ama bunu yaparken gerçekçi bir edebiyata ama lirik bir anlayışa sığınyordu. Şair Han Duvarları adlı şiirinde Kayseri Ulukışla'ya gidişini ve bu esnada gördüklerini anlatır. Onun eserlerinde Osmanlı Devleti'nden Türk Cumhuriyeti'ne; İstanbul'dan Anadolu'ya; Kurtuluş Savaşı'nın coşkulu atmosferine geçiş görülür. Şiirlerinde etkin bir "biz" duygusu vardır. "Sanat" şiirinde görüldüğü gibi eserlerindeki ana konu Anadolu, millet, memleket sevgisidir.

Faruk Nafiz Çamlıbel'e ait aşağıdaki dizelerden hangisi, bu metinde sözü edilen özelliklerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı
Bir dakika araba yerinde durakladı
Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar
Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar
Gidiyorum, gurbeti gönlümlle duya duya
Ulukışla yolundan Orta Anadolu'ya
- B) Yaşamaz ölümü göze almayan
Zafer, göz yummadan koşar da gider
Bayrağa kanının alı çalmayan
Gözyaşı boşana boşana gider
- C) Başka sanat bilmeyiz, karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz
- D) Anlattı erenler: Bir bahar değil
Âşıkın ömründe bin bahar varmış
Hicranla ağaran bu saçlar değil
Sevgisiz kalan kalp ihtiyarlarmış

4. Benim çocukluğumda soframıza kuşlar konar
Rüyalarımıza melekler uğrardı
Kapımızdan yoğurtçu
Bahçemizden ishak kuşu
Kalbimizden yeni çıkan şarkılar geçerci

Bu şiirin teması, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocukluk hatıraları
B) Aile yaşantısından uzak kalma
C) Çocukluğa duyulan özlem
D) Hayattan beklentiler

Kışın bir sobamız olurdu
Sobanın yanında kedimiz
Kedinin önünde yün yumağı
Bir Hayat Bilgisi fotoğrafı gibiydik

YARDIMCI DÜŞÜNCE

1.

- Empati kurmak başkalarının sıkıntılarına, derterine çözüm bulmaktır.
- Hayata çeşitlilik kazandırmanın yollarından biri de misafir ağırlamaktır.
- İnsan sadece kendi ulusunu değil, diğer ulusları da düşünüp ona göre hareket etmelidir.
- Uygarlık yolunda ilerlemek isteyen geriye değil, ileriye bakmalıdır.

Bu yardımcı düşüncelerden hangisi aşağıdaki metinlerin herhangi birinden çıkarılamaz?

- A) İnsan, mensup olduğu milletin varlığını ve mutluluğunu düşündüğü kadar bütün dünya milletlerinin huzur ve refahını düşünmelidir. Kendi milletin mutluluğuna ne kadar kıymet veriyorsa bütün dünya milletlerinin mutluluğuna da hizmet etmeye, elinden geldiği kadar çalışmalıdır.
- B) Karşımızdaki kişinin duygularını ve düşüncelerini tam olarak anlasak bile eğer anladığımızı ona ifade edemiyorsak veya yanlış ifade ediyorsak empati kurmuş sayılmayız. Yine empati kurarken kişinin sadece sözel tepkilerine değil, ses tonuna, konuşma temposuna, jest ve mimiklerine hatta duruşuna bile dikkat etmek gerekir.
- C) Yaşamın şartı uygarlık yolunda yürümek ve başarıya ulaşmaktır. Bu yol üzerinde ilerlemeyi değil de geriye bağlılığı benimseyenler, böyle bir bilgisizlik ve gaflette bulunanlar, evrensel uygarlığın coşup gelen seli altında bugün olmasa da yarın boğulmaya mahkûmdur.
- D) Misafirlik gündelik hayatımıza renkler katar. Akşamüstü evimize yorgun argın dönsek bile çoluk çocuğumuzla hoşbeş ederken kapımızın çalınmasını, tanıdıklarımızdan birinin bizi hatırlayıp ziyaretimize gelmesini istediğimiz anlar olur. Yahut biz, günün birinde sevdiğimizden birinin kapısını çalarak onu evinde görmek, onunla birkaç saati beraber geçirmek isteğine kapılabilir, kapısını çalabiliriz.

2.

Köyde ona "Kör Mustafa" derlerdi. Bir gözü sola doğru biraz kaymıştı. Sağ tarafının beyazı ile göz kapağı arasına ciğer kırmızısı bir et parçası oturmuştu. Bu yüzden çok az görür. Böyle mi doğmuştur yoksa çocukken bir şey mi batmıştı? Bu arızalı göz, öteki gözden daha parlaktır, daha siyah, daha canlı, daha zekidir. Bana bir kamburu hatırlatıyor bu göz, tuhaf değil mi? Bir kambur insan çirkindir ama bütün kamburlar iyi yürekli, sevimli insanlardır. Arkadaş canlısıdır, şendirler. İşte Kör Mustafa'nın bu gözü de bir kambur insanın ruh hâletini içine sindirmiş, şıkır şıkır, pırl pırl, sevimli, çapkın, canlı bir gözdür. Öteki doğru dürüst göz, onun yanında mahcup, sönük, tatsız tuzsuz, pek de kibirlidir. Kör Mustafa bahçelerde çalır, gündeliğe gider, sarnıç sivar, dam aktarır, kuyu kazar...

Bu metinden "Kör Mustafa" ile ilgili aşağıdaki düşüncelerden hangisine kesin olarak ulaşılamaz?

- A) Gözünün biri diğerinden farklıdır.
- B) Farklı işlerle meşgul olan biridir.
- C) Kamburundan dolayı yürümekte zorluk çeker.
- D) Görme sorunu yaşayan biridir.

3.

Yukarıdaki görselde Haziran 2020 yılına ait, hayvansal üretim istatistikleri hakkında bilgi verilmiştir.

Bu görseldeki bilgilerden,

- I. Koyun sayısında bir önceki yılın aralık ayına göre %1,46 artış olmuştur.
- II. Keçi sayısının bir önceki yılın aralık ayına göre artış oranı, sığır sayısının bir önceki yılın aralık ayına göre artış oranından azdır.
- III. Küçükbaş hayvan sayısında bir önceki yılın aralık ayına göre artış olmuştur.
- IV. Büyükbaş hayvanlar arasında sığır sayısı manda sayısından fazladır.

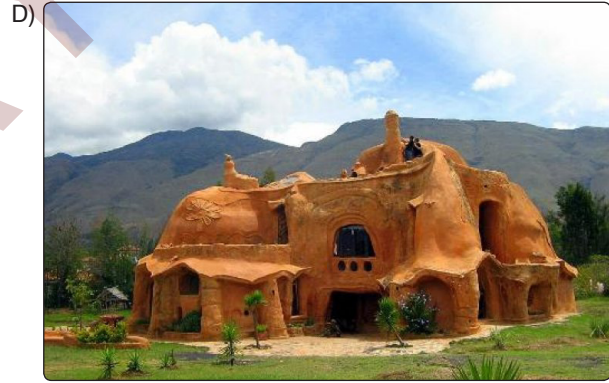
yargılarından hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız III. B) I ve II. C) I ve III. D) II ve IV.

YARDIMCI DÜŞÜNCE

3. Harran kümbet evleri ören yerinden toplanan tuğlalarla 150-200 yıl önce inşa edilmiştir. Kare ya da kareye yakın prizmatik bir temel üzerine bindirme tekniğinde tuğlalardan yapılmıştır. Harcında gül yağı, saman, pişmiş toprak ve yumurta akı kullanılan, mimari yapısı ve malzemeleri sayesinde de yazları serin, kışları sıcak tutma özelliğine sahip evler, aşağıdan yukarıya doğru gittikçe daralmaktadır. Yüksekliği içeriden 5 metreye varan ve 30-40 tuğla dizisiyle örülerek inşa edilen evler, içeriden ve dışarıdan balçıkla sıvanması sayesinde varlıklarını bugüne kadar sürdürebilmişlerdir. Harran kümbet evler 1979 yılında arkeolojik ve kentsel sit alanı olarak tescil edilmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki görsellerden hangisi Harran kümbet evlerine örnek gösterilebilir?

4. Yunus Emre, Anadolu'daki Türk medeniyet ve kültürünün oluşmasına büyük katkıları olan, bu topraklar üzerindeki Türk edebiyatının ilk büyük şairidir. Yunus'un yaşam felsefesinin temeli "Sevelim, sevillelim"dir. O, "Ben gelmedim dava için / Benim işim sevi için" diyerek basit kavgaları gülünç bulur. Onun hedefi Allah'ı, halkı ve insanları sevmektir. O, "Yaratılanı hoş gör, Yaradan'dan ötürü" mısraları ile Allah'ın yarattığı varlıkların hoşgörüyü layık olduğunu ortaya koyar. Yunus'un kullandığı dil, 13 ve 14. yüzyıl Türk halk dilinde yaşayan Türkçedir. Bu dil o kadar sade ve güzeldir ki aradan 700 yıl geçmesine rağmen Türk milleti artan bir ilgi ve sevgi ile onu okumaktadır. Bu nedenle Yunus Emre, 700 yıldan beri en büyük şairimizdir.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisine cevap yoktur?

- A) Yunus Emre, farklı kültürlerden etkilenmiş midir?
B) Yunus Emre'nin yaşam felsefesi neye dayanır?
C) Yunus Emre kimdir?
D) Yunus Emre'nin şiir dili nasıldır?

YARDIMCI DÜŞÜNCE

1. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili yardımcı düşünce verilen metinden çıkarılamaz?

A) Milattan sonra yüksekçe bir tepeye inşa edilen Deyrulumur Manastırı'nın yapımı uzun sürmemiştir.

Deyrulumur Manastırı, Midyat ilçesinin 23 kilometre güneydoğusunda bulunmaktadır. Manastır, Süryani halkının ünlü ve büyük yapıtlarından biridir. Manastır, meşe ağaçları ile kaplı yüksekçe bir tepede yapılmıştır. Manastırın temelleri Mor Şmuel ile Mor Şemun tarafından MS 397 yılında atılmış ve yapı kısa sürede tamamlanmıştır. Değişik tarihlerde içine ve dışına ekler yapılmıştır. Tarihî yapı günümüze kadar gelmiştir.

B) Denize nazır bir konuma sahip olan Sırrı Paşa Konağı, XIX. yüzyılda tahtadan yapılmıştır.

19. yüzyıla ait bir sivil mimarlık örneği olan Sırrı Paşa Konağı, İzmit Sancak Beyi Selim Sırrı Paşa tarafından İzmit Hacı Hasan Mahallesi Yeni Çeşme Sokağı'nda yaptırılmıştır. Planını bizzat Sırrı Paşa'nın çizdiği, Körfez'e yönelik manzarası olan konağın iç duvarları; çeşitli manzara resimleri ve zengin kalem işleriyle süslenmiştir. Konak, zemin kat, 1 normal kat, 1 ara kat bir de cihannüma olmak üzere toplam 4 katlı olarak ahşap karkas yapı tekniğinde inşa edilmiştir. Yapı, haremlilik ve selamlık olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

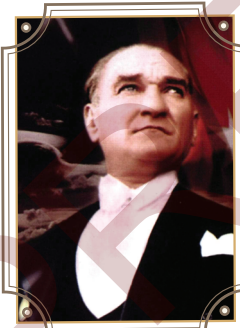
C) Millî bir mimari tasarıma sahip olan tarihî hükümet binası, yapıldığı döneme göre sadece kendine özgü bir mimariye sahiptir.

Kilis'te bulunan tarihî hükümet binası, günümüzde Valilik olarak kullanılmaktadır. Binanın inşasına 1924 yılında Kilis Kaymakamı Talat Bey döneminde başlanmış ve 1925 yılında tamamlanmıştır. Binanın mimari projesinin Halepli Hacı Ahmet Bey tarafından çizildiği bilinmektedir. Hükümet konağı, yapıldığı döneme özgün mimari karaktere sahip olup ulusal mimarlık izleri taşımaktadır. Yapı alanının ve cephesinin giriş aksı eksenin gösterdiği simetrik düzen, dönemi yansıtmaktadır.

D) Çeşnigir Köprüsü, XIII. yüzyılda yapılmış ve pek çok savaşa sahne olmuş tarihî bir köprüdür.

Çeşnigir Köprüsü Karakeçili ile Köprüköy arasında Kızılırmak üzerinde yapılmış tarihî bir köprüdür. Bilinen kaynaklara göre Çeşnigir Köprüsü ve yakınında bulunan han Selçuklu Dönemi'ne aittir. Yapılış tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte 13'üncü yüzyıla ait bir eser olduğu tahmin edilmektedir. 1402 yılında Ankara Savaşı'nın yapılacağı alana ilerleyen Timur'un ordusuyla bu köprüyü kullandığı rivayet edilmektedir. Çeşnigir Köprüsü, Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sırasında Mimar Sinan tarafından yeniden yapılmıştır.

2.

Türk Bağımsızlık Savaşı'na önderlik eden Mustafa Kemal, bu savaşın sonunda kazanılan askerî ve siyasi başarılarından sonra toplumsal, kültürel, ekonomik ve teknik kalkınma işlerinde de önderlik görevini sürdürmüştür. Kurtuluş ve kuruluşu izleyen yıllarda, Türk ulusunu hedeflediği çağdaş uygarlık düzeyine çıkarmanın ancak Türk insanının birey olarak eğitim yoluyla değiştirilmesiyle mümkün olabileceğini çok iyi anlamış ve bu nedenle de eğitime ilgi duymuştur. Bu niteliklerin yanı sıra bilim ve teknik de gerektiğine inanmıştır. Bilim ve teknikle ilgili çalışmaların başladığı ve geliştirildiği yerlerin okullar olduğunu çok iyi bilmektedir. Okulları, genç beyinlere insanlara saygıyı, ulus ve yurt sevgisini, bağımsızlık onurunu öğreten yerler olarak tanımlamıştır.

Bu metinde Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ulusal eğitimin başında olup ulusal eğitime yön verdiğine
- B) Çağdaş uygarlık düzeyine eğitim, bilim ve teknikle ulaşılacağına inanan biri olduğuna
- C) Siyasi ve askerî başarılarına imza attığına
- D) Bazı konularda topluma önderlik ettiğine

YARDIMCI DÜŞÜNCE

3.

“Anadolu’yu duygusallığı içinde bilmek, öğrenmek, tanımak mı istiyorsunuz? Türkülerini dinleyiniz. Türküler Anadolu’nun yanık yüreği, atan damarıdır. Bölge bölge duygular, çeşit çeşit ezgiler içinde Anadolu türkülerinin sayısı on bin, yirmi bin, belki de daha fazladır. Türkülerin gerçek yapılarında olaylar gizlidir. Umutsuz aşkların, gurbette çekilen acıların, sonu gelmeyecek özlemlerin, acı sonla biten tertemiz duyguların, yiğitliklerin, kıskançlıkların hikâyeleri dinlenir türkülerde. Türküler bir bakıma Anadolu’nun sosyal romanıdır. Her türkünün bir öyküsü, anlatacak bir sözü vardır. Anadolu türkülerini birer birer anlatmaya söz yetmez. Anadolu yanık bağı, coşar yüreğiyle türkülerdedir. Türkülerini yaşayacak, yeni türküler yaratacaktır.”

Mehmet ÖNDER

Bu metinden türküler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Hikâyenin unsurlarını barındırır.
- B) Anadolu’nun sesi soluğudur.
- C) Bazı duyguları dile getirir.
- D) Anadolu’yu roman tadında anlatır.

4.

Uzun bir basketbol liginin sonuna yaklaşmıştı. Final serisinde Mapfree Yaşam Spor Kulübü ile Mağusa Gelişim Akademisi Spor Kulübü karşılaşyordu. Her iki takımın oyuncuları gibi taraftarları da heyecanlıydı. Her iki takım da kazanma arzusundaydı. Taraftarlar ise takımlarının kazanması arzusuyla onlara tribünlerden tezahüratlarını hiç eksik etmediler. Maç, başından sonuna kadar heyecanlı mücadelelere sahne oldu. Ancak sonuçta tek bir takım kazanacaktı.

Kırk dakikalık mücadelenin sonunda gülen taraf Mapfree basketbol takımı oldu. Takım 2015 yılı Büyük Erkekler Basketbol Ligi’nin şampiyonu olmuştu. Sevinçlerini onları destekleyen taraftarlarıyla kutlarken, kaybeden takımın taraftarının da onları alkışlayarak tebrik etmesi gözlerden kaçmadı. Maç sonunda kazanan takımın taraftarında sevinç, kaybeden takımın taraftarında ise üzüntü vardı. Bende de, bir basketbolsever olarak ülkemizde böyle bir mücadeleye tanıklık etmenin sevinci vardı.

Bu metinde anlatılanlara bakılarak metnin yazarı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşıt duyguları dile getirmiştir.
- B) Gözlemlerini anlatmıştır.
- C) Spor karşılaşmalarını daima yakından takip eden biridir.
- D) Farklı duylardan yararlanmışır.

YARDIMCI DÜŞÜNCE

1.

“Aigai” adı eski Yunancada keçi anlamına gelen “ai-ya” kelimesinden türetilmiştir. Aigai Antik Kenti, alışılmış Hellen yerleşimlerinden farklı olarak Ege Denizi’ne uzak, dağlık bir coğrafyada, antik ismi Aspordenos olan Yunt Dağı’nda kuruludur.

Aigai, MÖ 2.000 yılı sonlarında Yunanistan’dan Anadolu’ya göçmüş olan Aioller tarafından kurulmuştur. Bu halkın Anadolu’da yerleştiği bölge, Antik Çağ’da Aiolis olarak adlandırılmaktadır.

Özellikle keçi yetiştiriciliği ile ünlene kentin Helenistik Dönem’de de deri, dokuma ve kemik ürünler satmış olduğu anlaşılmaktadır. Parşömenin yaratıcısı olarak anılan Pergamon’un, parşömeni Aiollere ürettirmiş olması ya da en azından ham maddesi olan deriyi, Aigai’dan almış olduğu düşünülmektedir.

Bu metinden Aigai Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Aioller tarafından milattan önce iki binli yıllarda kurulmuştur.
- B) Helenistik kültüründen etkilenmiş.
- C) Keçi yetiştiriciliği ile ön plana çıkmıştır.
- D) Ege Denizi’ne uzakta düz olmayan bir alanda kurulmuştur.

2. İlginç bir canlı olan süleymancık, “Türk Keleri” olarak da isimlendirilmektedir. Dünya genelinde Hemidactylus Turcicus adıyla bilinen bu hayvan, zararsız bir canlıdır. Zehir taşıyamamasının yanı sıra, tabiatına uygun yaşadığında da özellikle geceleri ortaya çıkarak sivrisinek ve böcekleri yiyerek yaşam alanına katkı sağlamaktadır. Bu özelliği ile de biyolojik silah özelliği taşımaktadır. Süleymancık, ortalama olarak 10 santimetre boyunda olup geniş parmaklı bir yapısı vardır. Genellikle Ege ve Akdeniz bölgelerinde yaşamını sürdürmektedir. Görünüş itibarıyla rahatsız edici ve ürkütücü olsa da asla insana zarar vermemektedir. Evlere de girebilen ve geceleri ortaya çıkan bu canlı, böcek ve sinekleri temizleyerek de doğal döngüyü sağlamakta ve yaşam alanlarını zararlı böceklerden korumaktadır. Pahalı ve zararlı ev ilaçlama yöntemlerinden ziyade, bu işi tamamen doğal yollarla yaptığı için, süleymancık bu anlamda yararlanılması gereken bir canlı özelliğindedir.

Bu metinden süleymancık ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılmaz?

- A) Yaşam alanı, Türkiye’nin batısı ve güneyidir.
- B) Doğal döngüyü sağladığı için evlerde rahatlıkla beslenebilir.
- C) Zehri olmayan zararsız bir canlıdır.
- D) Böceklerle ve sineklerle beslenen bir hayvandır.

YARDIMCI DÜŞÜNCE

3.

Tiyatroya olan ilgisi nedeniyle 1947 yılında İstanbul'a gelen Toron Karacaoğlu, sanat hayatına Beşiktaş ve Büyükdere Halkevi'nde başladı.

1989 yılında yeniden Şehir Tiyatroları kadrosuna giren sanatçı, 1995'te yaş haddinden emekli oldu. Toron Karacaoğlu ayrıca sinema ve dizi filmlerde de rol almıştır.

Üç yıl süreyle İstanbul Belediye Konservatuvarında eğitim aldı. Şehir Tiyatroları sınavını kazanınca bu kurumun kadrolu oyuncusu oldu. 150 kadar oyunda rol aldı.

Toron Karacaoğlu

1980'de emekliliğinin ardından Berlin'de Alman Kültür Senatosunda tiyatro eğitmenliği yaptı. 1985 yılında Türkiye'ye dönerek, Tiyatrokare, Tiyatro Kedi gibi kuruluşlarda yönetmenlik ve oyunculuk yaptı.

Bu metinden "Toron Karacaoğlu" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Dizi filmlerde ve sinemalarda rol almıştır. B) Yurt dışında eğitmen olarak çalışmıştır.
C) Birçok filmde seslendirme yapmıştır. D) Sadece oyuncu değil, aynı zamanda yönetmendir.

4. Zihgir, ata sporu olarak adlandırılan cirit sporunda kullanılan bir yüzük türüdür. Sporunun başparmağına takılır. Cirit yapılırken kullanılan en önemli objelerden bir tanesidir. Bu yüzden de cirit sporunun olmazsa olmaz objelerinden biridir. Böylece at üzerinde cirit atılırken sporcu ciridi daha rahat bir biçimde atıp kullanabilmektedir. Zihgir, farklı materyallerden yapılabilmektedir. Ağır-lıklı olarak ağaçtan yapılan bir obje olmasına rağmen kimi zaman da metallere yapıldığı da görülmektedir. Gümüş gibi değerli materyallerden yapılanları Osmanlı hükümdarlarının mücevherlerindenidir. Kendi imzaları olan tuğralar zihgir üzerinde olan ana figür olmakla beraber, kimi zaman zihgir üzerinde çok değişik figürler de görülebilmektedir. Zihgir yapılırken kişinin parmağında sürekli olarak denir. Parmağa tam oturduğunda tam ayar yapılmış demektir. Yine yapım esnasında iç ayarının tam yapılması için zımparalama gibi özel işlemler uygulanır. Zihgirin altı açık olan modelleri olduğu gibi tamamen kapalı olan modelleri de mevcuttur. Günümüzde alt kısmı açık olanlar daha çok aksesuar olarak parmağa takılmaktadır.

Bu metinde söz edilen zihgir ile ilgili,

- K. Osmanlı hükümdarlarının gücünü sembolize etmiştir.
L. Farklı modelleri vardır, üstünde değişik figürler mevcuttur.
M. Sadece metalden değil, ağaçtan da yapılır.
N. Cirit oyununun en önemli nesnelere biridir.

K, L, M ve N'de verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) K B) L C) M D) N

YARDIMCI DÜŞÜNCE

1.

**SAATLERCE BEKLEDİLER
VİRÜS YOKMUŞ GİBİ
SAHİLE AKIN ETTİLER**

PLAJ KUYRUĞU

Kurban Bayramı öncesi yapılan tüm uyarılar havada kaldı. İstanbullular sahillere akın etti, önlemler unutuldu.

OTOMOBİLLERİNDEN İNEMEDİLER

■ Bayramın üçüncü günü Şile yolunda büyük trafik yoğunluğu yaşandı. Plaj girişlerinde kilometrelerce araç kuyruğu oluştu, vatandaşlar saatlerce araçlarında beklemek zorunda kaldı. Otomobilini park edecek yer bulamayanlar da, çareyi araçları kaldırımlara çekmekte buldu.

MASKE DE MESAFE DE UNUTULDU

■ Ayazma Plajı'nda da vatandaşların, hemen hiçbir önleme uymadan denize girdiği görüldü. Tıklım tıklım dolan plajda neredeyse hiç kimse maske takmazken, denize girenlerin ve güneşlenenlerin de sosyal mesafeye uymadan birbirlerine çok yakın bulunduğu görüldü. » 8'DE

Partiler yatılara taşındı

■ İstanbul Boğazi'ndeki çok sayıda yat, eğlence mekânına çevrildi, önlem alınmadan yapılan partiler "pes" dedirtti. » 8'DE

4.895.918	2	40.247
232.858		987
5.728		18
148,5	AĞUSTOS	18
582	2020	978
216.494		

**DAHA AZ TEST
AMA TABLO AYNI**

8'DE

Yukarıdaki görselde İstanbulluların koronavirüs önlemlerini hiç saydığı ve bu önlemlere uymadığı haber yapılmıştır.

Bu gazete haberinden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Alınan önlemler kulak ardı edilmiş, Türkiye'nin farklı şehirlerinde yollarda araç yoğunluğu oluşmuştur.
- B) Sosyal mesafeye dikkat edilmemiş, maske takılmamıştır.
- C) İstanbul Boğazi'ndeki birçok yat önlemler dikkate alınmadan eğlence mekânlarına dönüştürülmüştür.
- D) Hiçbir önleme uyulmadan denize girilmiştir.

2. Safiye Erol'un ünlüler kervanına katılmasını sağlayan "Ciğerdelen" romanı hiç şüphesiz Yeni Türk Edebiyatı Dönemi'nin en önemli eserlerinden birisidir. İlk baskısı 1946 yılında yapılan bu romanı ve yazarını Türkiye'de uzun yıllar çoğu kimse tanımadı. Edebiyatseverler Safiye Erol'u ancak sonraki yıllarda keşfetti.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılır?

- A) "Ciğerdelen" adlı roman yeni Türk edebiyatının en önemli eseridir.
- B) Safiye Erol sadece roman türünde pek çok kitap kaleme almıştır.
- C) Edebiyatseverlerin değer verdiği ve keşfettiği yazarlardan biri de Safiye Erol'dur.
- D) Safiye Erol, "Ciğerdelen" adlı romanla meşhur olmuştur.

YARDIMCI DÜŞÜNCE

3.

SONDAJ GEMİLERİ

FATİH

- 2017'de TPAO envanterine katıldı
- 29 Ekim 2018'de Alanya-1 derin deniz kuyusu sondajına başladı
- Uzunluğu **229 metre**
- Genişliği **36 metre**
- **51 bin 283 groston** ağırlığında
- **12 bin 200 metre derinlikte** dahi sondaj yapabilme kabiliyetine sahip
- Sondaj kulesinin uzunluğu **64 metre**
- İki kulesi, toplam **1750 ton yük** kaldırma kapasitesine sahip
- **6 metre yükseklikteki dalga boyunda** bile sabit kalarak operasyonlarını sürdürebilme özelliğine sahip

YAVUZ

- 2018'de envantere katıldı
- Fatih gibi **6. nesil ultra derin deniz sondaj gemisi**
- Uzunluğu **230 metre**
- Genişliği **36 metre**
- **Çift kuleli** tasarımıyla hem asıl hem yardımcı işleri yapılabildiği eş zamanlı operasyona imkan sağlıyor

KANUNİ

- 2020 başında filoya katıldı
- Uzunluğu **227 metre**
- Genişliği **42 metre**
- *Geminin geliştirme çalışmaları devam ediyor*

Envanter: (Bir kuruluşun varlıklarını gösteren çizelge)

Yukarıdaki görselde Türkiye'nin sahip olduğu sondaj gemileri hakkında bilgi verilmiştir.

Bu görseldeki bilgilerden aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yavuz sondaj gemisi, envantere Fatih sondaj gemisinden sonra katılmıştır.
- B) En uzun sondaj gemisi Yavuz, en geniş sondaj gemisi ise Kanuni'dir.
- C) Kanuni ve Fatih sondaj gemisi zorlu deniz koşullarında bile sondaj yapabilmektedir.
- D) Fatih sondaj gemisi 12 km'den fazla bir derinliğe sondaj yapabilmektedir.

YARDIMCI DÜŞÜNCE

1.

Belçika Hasselt Üniversitesinin yürüttüğü bir çalışma, yeşil alanlar ile IQ (zekâ) seviyesinin orantılı olduğunu ve çocuklarda davranış bozukluklarını azalttığını ortaya koydu. 10-15 yaş arası 600'ün üzerinde çocuğun dâhil edildiği çalışmada mahalledeki yeşil alandaki yüzde üçlük bir artışın IQ (zekâ) seviyesinde ortalama 2,6'lık yükselme sağladığı görüldü. Bu etkinin hem yoksul hem varlıklı semtlerde gözlemlendiği belirtildi.

Yeşil alanların hafıza ve dikkat becerileri gibi fonksiyonlarla bağlantılı olduğuna dair kanıtlar giderek artıyor. Bu sebepten şehir planlamacıları yeşil alan yatırımlarını öncelik hâline getirdiler. Çünkü çocukların zekâ seviyesinin artması için doğal ve yeşil ortam yaratılması gerektiğini onlar da çok iyi biliyorlar.

Çocuklarda dikkat dağınıklığı ve saldırganlık gibi davranışsal bozukluklar derecelendirme ölçeği kullanılarak ölçüldü ve ortalama sonuç 46 olarak bulundu. Bu çocukların çevrelerindeki yeşil alanlarda %3'lük bir yeşil alan artışı bu davranışsal sorunlarda iki puanlık bir azalma sağladı ve çocuğun zekâ gelişimine katkıda bulundu.

Aşağıdaki yardımcı düşüncelerden hangisi bu üç metinden de çıkarılabilir?

- A) Çocukların dikkat becerileri ve hafızaları ile yeşil bir çevre arasında ilişki vardır.
- B) Bazı çocuklarda görülen dikkat dağınıklığı ve saldırgan davranışların azalmasında yeşil çevrenin etkisi vardır.
- C) Yeşil bir çevrenin çocuğun zekâ gelişimine katkısı vardır.
- D) Yoksul ve varlıklı insanların oturduğu semtlerde çocukların zekâ seviyesi semtin yeşil alan oranı ile doğru orantılıdır.

2.

Gülmek... İçten, sınıcsız gülmek...
Gülünce kuş civıltıları şakır her yerde. Dünya daha aydınlık, dünya daha güzel görünür.
Gülen insanların gözlerinde yıldızlar parlar.
Gülmek sevgiyi çoğaltır. Gülmek, kalplerden kalplere yapılan yolculuktur. Çocuk kalbi gülmeye hazırdır zaten. Gülmek sevgi, neşe, huzur getirir beraberinde. İçten gülen insanlar merhametli, sevecen, barışçıdır.
Tıpkı büyük Ata'mız gibi. Tıpkı fotoğrafta gördüğünüz gibi.

Bu metinde gülmek ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Sıcak bir gülümseme dünyanı daha aydınlık kılar.
- B) Hayata huzur katar, neşe verir.
- C) Gülmek, tüm sıkıntıları yok eder, insana umut açılır.
- D) Samimi bir gülümsemenin altında şefkat ve barış vardır.

YARDIMCI DÜŞÜNCE

3.

Trafikte özel araçların gereksiz kullanımı; yollarda trafik sıkışıklığına, hava kirliliğine, gürültüye ve kaza ihtimalinin artmasına sebep olmaktadır. Bu nedenle zorunlu olmadıkça özel araç kullanılmamalı, bunun yerine toplu taşıma araçları tercih edilmelidir. Özel araç kullanan sürücüler ise mümkün olduğunca zaman ve yakıt tasarrufu sağlamak amacıyla yoğun trafiği olan yollar yerine diğer yolları tercih etmelidir. Büyükşehirlerde toplu taşıma hizmetleri yaygınlaştırılmalıdır.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi toplu taşıma araçlarının dolaylı olarak sağladığı yararlarından biri değildir?

- A) Hava kirliliğinin ve kaza olasılığının azalmasına yardımcı olur.
- B) Duyarlı ve bilinçli şoförlerin yetişmesine katkısı vardır.
- C) Zaman ve yakıt tasarrufu sağlar.
- D) Trafikte yoğunluğu azaltır.

4. Karaman merkez Taşkale kasabası sınırları içerisinde bulunan tahıl ambarları, Taşkale sınırları içinde killi kireç taşından oluşan yüksek bir kaya kütlelerine tamamen insan eli ile oyulmuş 250'nin üzerinde ambarlardan oluşmaktadır. Ambarlar tek veya iki odalı olarak oyulmuştur. Kaya yüzeyindeki nişlere (duvar içinde bırakılan oyuk) tutunarak çıkılmakta, zincirli makara sistemi ile tahıl ürünleri taşınmaktadır. Killi kireç taşının ısı ve nemi sabit tutma özelliği sonucu tahıl ürünlerinin uzun süre bozulmadan saklanabildiği ambarlar, bugünün modern buzdolaplarının işlevini görmektedir. Tahıl ambarlarında ürünler 30 yıl bozulmadan saklanabilmektedir.

Bu metinden hareketle tahıl ambarları ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir veya iki odadan oluşan ambarlara tahıl ürünleri asansör sistemi ile taşınmaktadır.
- B) Ham maddesi killi kireç taşıdır.
- C) Yapımında makine kullanılmamıştır.
- D) Tahıl ürünlerini, uzun süre bozulmadan muhafaza edebilmektedir.

5. Uluslararası Dostluk Kısa Film Festivali üçüncü yılında, T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü ve sinema platformları ve birçok kurumla işbirliği içinde yoluna devam ediyor. Bugüne kadar 100'den fazla ülkeden 1.500'e yakın başvuruyla büyük ilgi gören III. Uluslararası Dostluk Kısa Film Festivali'nin bu yılki afiş tasarımı, yarışma ile belirlenecek. Katılımcıların bir ya da birden fazla tasarımla katılabileceği yarışma için son başvurular 25 Eylül'e kadar yapılacak. 25 yaş altı tüm gençlere açık olan afiş yarışmasında, seçilen en iyi afişin grafikerine vergiler dâhil 5 bin TL para ödülü verilecek. Yarışmaya katılacak çalışmaların daha önce hiçbir yarışmaya katılmamış, sergilenmemiş ve özgün eserler olması şartı aranıyor. Yarışmaya katılacak eserler info@dostlukfilmfestivali.com ve dostlukfilmfest@gmail.com mail adreslerinin her ikisine de gönderilecek. Yarışma şartnamesi <https://dostlukfilmfestivali.com/afis-yarismasi-2020/> adresinde yayımlandı.

Yukarıdaki haber yazısında Uluslararası Dostluk Kısa Film Festivali'nin afiş tasarımı yarışması hakkında bilgi verilmiştir.

Bu bilgilerden yarışma ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yirmi beş yaşından büyük olanların bu yarışmaya katılamayacağına
- B) Yarışmaya başka eserlere benzemeyen, farklı eserlerle katılınabileceğine
- C) Yarışma sonrasında verilecek olan 5.000 TL'nin vergilerden arındırılmamış olduğuna
- D) Yarışmaya internet yoluyla veya şahsen başvuru yapılması gerektiğine

1.

Hijyen, sağlıklı ortamın korunması amacıyla her türlü hastalık etmeninin ortamdaki uzaklaştırılmasıdır.

Hijyeni sağlamada en temel kural, ellerin doğru yöntemle yıkanmasıdır.

Ellerimiz çevre ile her türlü bağlantıyı sağlayan, bu nedenle de en fazla bakteri barındıran organımızdır.

Ellerimiz yoluyla taşınan bakteriler basit bir soğuk algınlığından, bulaşıcı ve ölümlü sonuçlanabilen hastalıklara kadar birçok hastalığın gelişimine neden olabilmektedir.

Oysa, doğru el yıkama alışkanlığının kazanılmasıyla pek çok bulaşıcı hastalık ile besin kaynaklı hastalıkların önüne geçebilmek mümkündür.

El yıkama birey ve toplum sağlığının korunması açısından basit, ucuz, toplumun her kesimi tarafından uygulanabilir ve son derece etkili bir yöntemdir.

Bu görselde asıl olarak aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Elleri yıkamanın insana ne gibi faydalar sağladığı
- B) Ellerin doğru bir şekilde nasıl yıkanması gerektiği
- C) Ellerimizi neden yıkamamız gerektiği
- D) Elleri yıkamanın bizi ne gibi hastalıklardan koruduğu

2.

Canlıların yavruları ilk doğdukları zaman nasıl biçimsizse zamanın doğurduğu yenilikler de öyledir. Bununla birlikte, bir aileye ilk onur kazandıran kimse nasıl kendinden sonra gelenlerin çoğundan daha değerli sayılırsa ilk örnek davranış da (iyi ise) bir daha kolay kolay unutulmaz. Kötülük, insanın bozuk yaradılışına uygun düştüğünden doğal akışıyla git-gide daha güçlenir, iyilik ise başlangıçta en güçlüdür. Ama her ilaç bir yeniliktir, yeni ilaçları kullanmak istemeyenleri yeni hastalıklar bekler çünkü zaman yenilik üstüne yenilik getirir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Zaman
- B) İlaç
- C) Yenilik
- D) İlk

GENEL TARAMA TESTİ-1

3.

Japonya'daki Kobe Üniversitesi'nden bilim insanları Regimbartia attenuata adı verilen bir böcek türü ve kara benekli kurbağa olarak bilinen bir su kurbağasıyla ilgili bir araştırma yaptı. Kurbağayla böceği bir araya getirerek yaptıkları deneyde canlı bir biçimde kurbağa tarafından yutulan böceğin yaklaşık 6 saat sonra yine canlı olarak kurbağanın vücudundan dışarı çıktığını gözlemlediler. Aslında bir hayvan tarafından yutulduktan sonra canlı kalmak hayvanlar dünyasında bir ilk değil. Bazı salyangoz türleri de bu biçimde yaşamını sürdürebiliyor. Ancak bu çalışma bir hayvanın başka bir hayvan tarafından yutulduktan sonra canlı bir biçimde yaşamını sürdürmesinin gözlemlendiği ilk bilimsel çalışma oldu.

Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kara Benekli Kurbağa ve Avı
- B) Zor Şartlarda Canlı Kalan Hayvanlar
- C) İlginç Bilimsel Çalışmalar
- D) Av Olsa da Canlı Kalabilen Böcek

4.

Unutalım mı şimdi kente indiğimiz o ilk günü
Sabahlara kadar okuduğumuz o kitapları
Sabahlara kadar düşüncelerimizde yaşattığımız hayallerimizi
Kar aydınlığında yürüdüğümüz o yolları
Sen dostumdu benim gülünce güneşler açan
Bulutlara, rüzgâra asarım suretini her akşam
Her akşam mektup yazarım dağlar kadar
Kayıp bir adresten geliyor sesin şimdi, üşüyorsun
Unutma dostumsun sen, neredeyse orada ölmek isterim

Yukarıdaki şiirde dile getirilen duygular aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sitem - Ayrılık
- B) Yalnızlık - Endişe
- C) Özlem - Sevgi
- D) Karamsarlık - Üzüntü